

GAZETA GDANŃSKA

10
LIPNIA

Nr. 243 ABCDE

Poniedziałek, 24 października 1938

Rok XLVII

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno
--- Nowe-Miasto, Rybin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wyrzysk ---

Wybory — to wielki plebiscyt narodowy

Wysokie uświadomienie narodowe Pomorza Frekwencja wyborcza do Senatu ponad 80%

Wczoraj odbyły się wybory delegatów do wojewódzkiego wyborczego kolegium senackiego. Wyniki wyborów w poszczególnych miastach i powiatach przedstawiają się — z uwzględnieniem przynależności delegatów do ugrupowań politycznych — następująco:

- W Toruniu-mieście:** delegatów 19, z tego OZN — 12, grupy prorządowe — 7; głosujących 91%;
- W Toruniu-powiecie:** delegatów 5, z tego OZN — 5, głosujących 84%;
- W Wąbrzeźnie:** delegatów 5, z tego OZN — 5, głosujących 75%;
- W Chełmnie:** delegatów 6, z tego OZN — 3, grupy prorządowe — 3, głosujących 75%;
- W Włocławku:** delegatów 16, z tego OZN — 7, grupy prorządowe — 8, Str. Nar. — 1; głosujących 85%;
- W Nieszawie:** delegatów 8, z tego OZN — 8, głosujących 74%;
- W Lipnie:** delegatów 9, z tego OZN — 6, grupy prorządowe — 3, głosujących 84%;
- W Rypinie:** delegatów 7, z tego OZN — 2, grupy prorządowe — 2, grupa „Jutra Pracy” — 3; głosujących 72%;
- W Inowrocławiu:** delegatów 11, z tego OZN — 4, gr. prorząd. — 7; głosujących 70%;
- W Bydgoszczy-mieście:** delegatów 27, z tego OZN — 16, gr. prorządowe — 7, Str. Nar. — 1, inne ugrupowania — 3; głosujących 87%;
- W Bydgoszczy-powiecie:** delegatów 6, z tego OZN — 4, Str. Pracy — 1, inne grupy — 1; głosujących 72%;
- W Szubinie:** delegatów 6, z tego OZN — 5, Str. Nar. — 1; głosujących 82%;

- W Wyrzysku:** delegatów 7, z tego OZN — 2, grupy prorządowe — 4, Str. Nar. — 1; głosujących 75%;
- W Chojnicach:** delegatów 8, z tego OZN — 5, ugrup. prorządowe — 2, Str. Pracy — 1; głosujących 80%;
- W Tucholi:** delegatów 5, z tego OZN — 1, gr. prorządowe — 3, Str. Nar. — 1; głosujących 80%;
- W Sępólnie:** delegatów 3, z tego OZN — 2, gr. prorządowe — 1; głosujących 73%;
- W Świeciu:** delegatów 8, z tego OZN — 6, Stronictwo Nar. — 2; głosujących 80%;
- W Grudziądzu-mieście:** delegatów 15, z tego OZN — 14, gr. prorząd. — 1; głosujących 80%;

- W Grudziądzu-powiecie:** delegatów 4, z tego OZN — 3, gr. prorząd. — 1; głosujących 67%;
  - W Nowym Mieście Lubawskim:** delegatów 6, z tego OZN — 6; głosujących 70%;
  - W Brodnicy:** delegatów 7, z tego OZN — 1, gr. prorządowe — 6; głosujących 76%;
  - W Gdyni:** delegatów 22, z tego OZN — 6, gr. prorządowe — 16; głosujących 60%;
  - W Wejherowie:** delegatów 6, z tego OZN — 8; głosujących 77%;
  - W Kartuzach:** delegatów 5, z tego OZN — 3, grupy prorządowe — 2; głosujących 68%;
  - W Kościerzynie:** delegatów 7, z tego OZN — 2, gr. prorząd. — 4; głosujących 76%;
  - W Starogardzie:** delegatów 8, z tego OZN — 8; głosujących 72%;
  - W Tczewie:** delegatów 9, z tego OZN — 4, gr. prorząd. — 2, Str. Nar. — 1, Str. Pracy — 1; głosujących 74%.
- Ogółem w województwie uprawnionych do głosowania było 25.336.

Woły pańszczyźniane z „Drwęcy” i „Pielgrzyma” nie potr. fią ruszyć bez jarmza

Niektóre pisemka jak „Drwęca” i „Pielgrzym” itp. powołują się na naszą prasę, że w Polsce nie ma przymusu głosowania, że może głosować, kto chce.

Oczywiście, w Polsce nie ma przymusu nawet na przynawanie się do polskości, nie ma przymusu na katolickość, patriotyzm. Nie ma także ustawowego obowiązku do polszczenia opanowanych przez Żydów placówek gospodarczych. Nie ma także przymusu śpiewania hymnu narodowego i nie ma również przymusu głosowania w wyborach.

Tu chcemy jeszcze poinformować

wspomniane pisemka, że nie było przymusu budowania Gdyni, Centrum Okręgu Przemysłowego oraz odebrania Śląska Zaolzańskiego.

Ale podobno w powiecie lubawskim jest przymus abonowania „Drwęcy” ponieważ w przeciwnym wypadku nie można dostać kredytu w pewnej instytucji bankowej. Czy to prawda?

Bo na głosowanie w wyborach jest przymus moralny i o tym wie dobrze każdy patriota polski na Pomorzu.

Tylko woły pańszczyźniane trzeba zaprzęgać do jarmza i poganiać knutem.

Nowe propozycje czeskie dla Węgier nie do przyjęcia

BUDAPESZT. Węgierska agencja telegraficzna donosi: Według wiadomości pochodzących z węgierskich kół oficjalnych, rząd czeski wręczył wczoraj rano postawowi węgierskiemu w Pradze nowy projekt czeski wraz z dołączonymi do niego mapami.

Propozycje czeskie mają być przywlezione do Budapesztu przez specjalnego

kuriera w niedzielę około północy.

BUDAPESZT. Według oświadczeń dobrze poinformowanych kół węgierskich propozycje czeskie, które były rozpatrywane na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów nie mogą w swej formie obecnej stanowić podstawy porozumienia.

Praga zerwała pakt z Moskwą

WARSZAWA. Donoszą z Pragi, że Czechosłowacja wypowiedziała swoje przymierze z Sowietami. W piątek w godzinach wieczornych minister spraw zagranicznych Chvalkovsky przyjął posła sowieckiego Aleksandrowieskiego i oświadczył mu, że Czechosłowacja przestała być zainteresowana w utrzymaniu paktu czechosłowacko-sowieckiego.

W Moskwie wiadomość o wypowiedzeniu przez rząd praski sojuszu militarnego z Sowietami, mimo że nie była niespodzianką dla politycznych kół sowieckich, zrobiła przygnębiające wrażenie.

W kołach dyplomatycznych wskazują, że ostatnią więzią Sowietów ze sprawami europejskimi jest jeszcze pakt z Francją i... Liga Narodów. Przez wypowiedzenie sojuszu czesko-słowackiego pakt francusko-sowiecki, który stanowił jedynie część systemu sojuszy, stracił niemal całkowicie swe znaczenie praktyczne.

Następstwem tego będzie ostateczna izolacja Sowietów i odsunięcie ich od wszelkich wpływów na szerszej arenie międzynarodowej.

Decydujący wpływ Polski na stosunki w Europie Środkowej

BUDAPESZT. „Az Est” podaje wywiad przywódcy Słowaków posła Sidora udzielony warszawskiemu przedstawicielowi tego pisma. Sidor oświadczył, że jego wizyta warszawska posiada charakter wyłącznie informacyjny. „Przybyłem tu z tego powodu, powiedział Sidor, że mocarstwowa Polska będzie miała w najbliższej przyszłości decydujący wpływ na kształtowanie się stosunków w nowej Europie. Jest rzeczą oczywistą, że Słowacy pragną utrzymać z mocarstwową Polską przyjazne stosunki. Słowacy w dół mierze za-

leżeć będzie również od uchwał jej własnego sejmiku. Słowacy z życzliwością odnoszą się do narodu węgierskiego i jestem przekonany, że takie same uczucia żywi on w stosunku do nas”.

Benesz w Londynie

LONDYN. W sobotę w południe wyładował na lotnisku w Croydon dr. Benesz w towarzystwie małżonki.

Dr. Benesz niezwłocznie po wyładowaniu udał się samochodem do Londynu.

Marynarz na pełnym morzu też chce głosować!

Kandyd. na posłankę do Sejmu p. Maria Frankowska w swoim przemówieniu na zebraniu przedwyborczym w Gdyni poruszyła m. in. lukę ordynacji wyborczej, nie dającą możliwości wypełnienia obowiązku obywatelskiego marynarzom polskim, którzy w dniu 6 listopada znajdować się będą na morzu.

15 listopada król Karol uda się do Anglii

LONDYN. Oficjalnie komunikują, że Król rumuński Karol II przybędzie do Londynu z oficjalną wizytą w czasie między 15 a 18 listopada. Król Karol będzie gościem króla angielskiego w pałacu Buckingham.

Meczet Omara obleżony

LONDYN. Wojska brytyjskie opanowały już niemal całą Jerozolimę, z wyjątkiem dzielnicy Haran-Esz-Szerif, w której znajdują się jeszcze powstańcy arabscy, zabarykadowani w meczecie Omara.

Mimo, że z minaretów meczetu nieustannie padają strzały, wojska brytyjskie, ze względu na rozkaz nakazujący szanowanie świętych obiektów, ograniczyły się tylko do otoczenia meczetu silnym kordonem.

Chcemy być silni i dlatego będziemy głosować

W dniu wczorajszym p. premier gen. Sławoj-Składkowski przybył do Turka w pow. kaliskim, gdzie wygłosił przemówienie — transmitowane przez Polskie Radio — na wielkim zebraniu przedwyborczym okręgu wyborczego, z którego p. Premier kandyduje do Sejmu.

Po krótkim wstępie p. Premier przedzielił, że nie wygłosi żadnej wielkiej mowy, ani że słuchacze nie usłyszą żadnych szumnych i ponętnych obietnic.

Natomiast — mówił dalej p. Premier — za swój obywatelski obowiązek uważam szczerze bez obłonek, po chłopsku odpowiedzieć na jedno tylko pytanie:

GŁOSOWAĆ CZY NIE GŁOSOWAĆ.

W myśl naszej Konstytucji mogą zmienić ordynację wyborczą jedynie izby parlamentarne: Sejm i Senat.

Dlatego wybory obecne mają szczególnie ważne znaczenie dla przyszłości Polski.

Mimo to istnieją w Polsce ludzie specjalnie wygodni, którzy dziś nie chcą głosować do Sejmu, mającego poprawić ordynację wyborczą.

Musimy chociażby różnymi drogami, ale wszyscy, zejść się razem na stromym i trudnym do osiągnięcia szczycie, którego imię

JEDNOŚĆ NARODOWA.

Wszystkie wzajemne niechęci i urazy musimy porzucić dla tej jedności.

Nie ma dziś czasu na upory i bojkoty partyjne.

Bacmy, abyśmy tymi ślepyimi bojkotami nie „zbojkotowali“ potęgę Rzeczypospolitej.

Dziś przywódcy stronnictw politycznych usiłują bojkotować wybory.

Najbardziej zdecydowanie występują tu przywódcy Stronnictwa Narodowego.

Nie jest to żadną niespodzianką. Bojkotowali oni całą pracę dla państwa Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego i bojkotują do dziś dnia wszystko, co w Polsce nie odpowiada ich celom.

Wierzę głęboko, że ofiarny robotnik i chłop polski nie pójdzie tą samą drogą bezmyślnego bojkotu, którą idą przywódcy endeccy.

Wierzę w zdrowy instynkt państwo-

wy narodu polskiego i dlatego wierzę, że bojkot wyborów, prowadzony w groteskowym, karykaturalnym wysiłku trzech sztabów: endeckiego, socjalistycznego i ludowcowego, że

TAKI BOJKOT NIE UDA SIĘ.

Na szczęście bowiem nie mieszkamy na słonecznej wyspie, gdzie moglibyśmy gnuśnieć w bezczynności i swarach.

Przodkowie nasi osiedli na skrzyżowaniu dróg Europy w surowych warunkach bytowania, gdzie możliwą jest jeno klęska lub zwycięstwo. (Oklaski).

Kłęk mieliśmy już dosyć w ciągu wieku ubiegłego

Teraz

CHCEMY ZWYCIĘSKIEGO, POTĘŻNEGO BYTOWANIA POLSKI. CHCEMY BYĆ SILNI

(Huczne oklaski).

Bojkot zaś instytucji własnego państwa jest bronią słabych, zgorzkniałych i zawiedzionych. Dlatego m y wypełnimy nasz obowiązek.

W imię jedności narodu i pod hasłem poprawy ordynacji wyborczej **BĘDZIEMY GŁOSOWAĆ.**

Związek Polaków z Zaolzia połączy się z Obozem Zjedn. Nar.

CIESZYN. W Cieszynie Zachodnim odbyło się nadzwyczajne zebranie delegatów Związku Polaków, pierwsze od chwili powrotu Śląska Zaolziańskiego do Macierzy.

Obrazy, na które przybyli delegaci z całego Zaolzia, zamieniły się w spontaniczną manifestację narodową.

Zebranie zagał prezes dr. Wolf, który podał następnie do wiadomości, że prezydium Związku Polaków uchwaliło nie rozwiązać na razie organizacji, ale utrzymać ją, by następnie stanąć w niedługim czasie do twórczej pracy w myśl hasła konsolidacji narodowej. Oświadczenie to przyjęto burzą oklasków.

Drugi mówca ks. Berger wskazał na analogię programu Związku Polaków i Obozu Zjednoczenia Narodowego. Obie te organizacje mają na celu skoncentrowanie społeczeństwa.

Na podstawie uchwały prezydium Rady Związek Polaków będzie istniał jeszcze tylko krótki czas, po czym połączy się z Obozem Zjednoczenia Narodowego.

Prezydent Turcji powraca do zdrowia

ANKARA. W stanie zdrowia prezydenta Kemala Atatürka nastąpiła znaczna poprawa. Chory wszedł już w okres rekonwalescencji.

Katastrofa w porcie francuskim

BOULOGNE SUR MER. Holownik francuski „Merinie“, który zderzył się z parowcem angielskim „Matra“ został tak poważnie uszkodzony, iż prawie niezwłocznie po zderzeniu zatonął. Palacz holownika został zabity.

Maniak goniący za rozgłosem zamordował szefa bułgarskiego sztabu generalnego

SOFIA. Ogłoszono tu komunikat oficjalny o dochodzeniach w sprawie zabójstwa gen. Peeva i mjr. Stojanowa.

Z zebranych dotychczas materiałów wynika, że zbrodnia była aktem czysto osobistym Kirowa, człowieka niezrównoważonego i nienormalnego, który od najmłodszych lat ujawniał tendencje zbrodnicze. Przed wielu laty Kirow zamordował pewnego właścianina i został skazany na karę więzienia. Zabójca pozostawił list adresowany do prokuratora, z którego wyraźnie wynika, iż jest to maniak, usiłujący uzyskać jak największy rozgłos przez popełnienie zabójstwa wybitnej osobistości, a następnie samobójstwo.

Niekaralne przestępstwa

Istnieją przestępcy nie ścigani przez żaden kodeks karny, mimo, że stanowią groźne niebezpieczeństwo dla każdego. Spotykamy ich na każdym kroku. rozmawiamy z nimi przyjaźnie, zapraszamy do naszego domu, a oni wnoszą za sobą najgorsze z nieszczęść — chorobę. Są to t. zw. „nosiciele bakterij“, t. j. jednostki, posiadające organizm silny i odporny, które stykając się z osobami chorymi np. na grype, anginę itp., lub też nabywając w inny sposób zarazki tych chorób, same nie ulegają chorobie, przenoszą jednak te zarazki, mimo woli na swe otoczenie.

Takim „nosicielem bakterij“ może być każdy. Dlatego w okresie jesiennej słoty, zimowej szarugi, podczas nasilenia grypy, anginy itp. kiedy w powietrzu unoszą się miliardy bakterij, należy pamiętać o tym, że furtka, przez którą zarazki chorobotwórcze dostają się do organizmu — jest jama ustna i gardło i, że przez częste i gruntowne dezynfekowanie jamy ustnej i gardła, można zapobiec chorobie i przeniesieniu jej na otoczenie. Płukanie ust nie jest dostateczną dezynfekcją. Potrzebne są środki antyseptyczne, np. pastylki ANACOT, które rozpuszczając się powoli w ustach, rozciągają silne i długotrwałe bakterioobójcze działanie w jamie ustnej i w gardle. Pastylki ANACOT można żuć często i wszędzie, ponieważ są smaczne i żucie ich nie przedstawia żadnych trudności. Najgroźniejszym niebezpieczeństwem jest zawsze zetknięcie się z osobą zaziębną, ponieważ jednostka, która ma katar, kaszel, lub kicha, rozsiewa wokół siebie zarazki chorobotwórcze, jednak stykając się z ludźmi zdrowymi, powinno się również zachować wszelkie środki ostrożności. Bakterij lekceważyć nie wolno. Z tym niewidzialnym, a groźnym wrogiem walczyć należy wtedy, gdy nie jest jeszcze za późno, gdy nie zaatakował jeszcze organizmu bo zapobiegać jest łatwiej niż leczyć. (251)

Kanton w płomieniach

Zajęcie Kantonu - ostatecznym ciosem dla rządu Czang-Kai-Szeka

HONGKONG. Według otrzymanych doniesień, miasto Kanton zajęte przez Japończyków stoi w płomieniach. W kilku dzielnicach płoną gmachy publiczne, domy oraz fabryki podpalone przez cofające się oddziały chińskie. Elektrownia została uszkodzona, wskutek czego większa część miasta jest pogrążona w ciemnościach.

Jak się obecnie okazuje, Kanton został zajęty przez nieliczne siły japońskie, nie przekraczające 3.000 ludzi.

TOKIO. Agencja Domei donosi: Według niepotwierdzonych wiadomości prasowych, pochodzących z Hon-Kongu przybyli tam zupełnie nieoczekiwanie Czang-Kai-Szek w towarzystwie żony. Odbył on rzekomo konferencję z brytyjskim ambasadorem Kerrem.

Prasa japońska komentując zajęcie Kantonu twierdzi, iż stanowi ono ostateczny cios dla rządu Czang-Kai-Szeka. Ryk syren oznajmił Japonii zdobycie Kantonu.

TOKIO. Wiadomość o całkowitym zajęciu Kantonu została ogłoszona w całej Japonii przez radio oraz ryk syren okrętowych i fabrycznych. Niezwłocznie u-

formowały się żywiołowe manifestacje, które przebiegły przez ullice miasta pomimo niepogody i zakazu władz urzędowania wszelkiego rodzaju manifestacji.

Wszystkie miasta są bogato przybrane flagami i iluminowane. W manifestacji w Tokio brały udziały stu tysięcy rzadziej ludności.

Życie w Hankau zamarło

Miasto bez światła i wody

Ludność cywilna Hankau w popłochu opuszcza miasto, uwożąc co tylko można ze swego dobytku

HANKAU. Wobec opuszczenia miasta Hankau przez znaczną część ludności, na ulicach życie prawie całkowicie zamarło. Wszystkie sklepy są zamknięte a ruch uliczny został zredukowany do minimum. Nawet elektrownia przestała działać. Koncesja francuska otrzymuje światło z elektrowni znajdującej się w kon-

cesji brytyjskiej. W każdej chwili należy oczekiwać, iż zostanie wstrzymana praca wodociągów. Władze francuskie przedsięwzięły odpowiednie środki ostrożności, by zapewnić koncesji dopływ wody i elektryczności. Z dniem wczorajszym przestały odchodzić pociągi w kierunku południowym.

Monumentalny gmach nowoczesnej strażnicy pożarnej stanie w Gdyni

Po opracowaniu przez pięciu inżynierów gdynskich planów strażnicy pożarnej dla miasta Gdyni w pierwszej fazie, rozpoczęta została praca nad wykonaniem planów w drugiej fazie, co zostanie ukończone z końcem roku bieżącego. Następnie wykonane będą rysunki robocze i z wiosną roku przyszłego, podjęte będą właściwe prace budowlane.

Gmach strażnicy w Gdyni, nad której realizacją czuwa osobiście komisarz rządu m. Gdyni mgr. Sokół, stanie przy ul. Słowackiego, pod stokami Kamiennej Góry, na terenach o obszarze ponad 2000 m. kw. Kubatura gmachu wyniesie przeszło 10.000 metrów sześciennych.

Garaże i pomieszczenia na sprzęt

przeciwpożarowy będą wbudowane szkarpach stromej zbocza Kamiennej Góry. W gmachu znajdą się koszary dla strażaków, mieszkania dla żonatych, biura, sala techniczna i do prac pogładowych, atelier dla radiostacji nadawczo-odbiorczej, komory doświadczalne (laboratoria) i sale wykładowe.

Gmach będzie szczytem najnowszych zdobyczy techniki z urządzeniami pneumatycznymi do suszenia węży, sygnali zatorami świetlnymi, akustycznymi i radiowymi.

Miastu portowemu przybędzie więc strażnica, jaką trudno by znaleźć w największych stolicach Europy.

Koszt budowy strażnicy przekroczy 700.000 zł. nie licząc wartości terenu.

Powrót prochów bojowca o niepodległość z Ameryki do Polski

Z Ameryki do Gdyni przywieziono urnę z prochami wybitnego bojowca dawnej P. P. S. uczestnika akcji pod Bezdanami — s. p. Aleksandra Damastego (pseudonim „Daniel“), który zmarł w Chicago w r. 1935 przy czym przed śmiercią wyraził życzenie, by go pochowano w Polsce.

W niedzielę w sali rady miejskiej w Gdyni w obecności członków Związku Legionistów i Związku Peowiaków, komisarz Rządu Sokół przekazał uroczystie urnę z prochami s. p. Aleksandra Damastego jego siostrze, która jest obywatelką Gdyni.

W uroczystości wzięły udział liczne organizacje gdynskie.

Gdynianie proszą rodaków za Olzia

na obchód 20-lecia Niepodległości

W wypełnionej po brzegi hali wystawowej w Gdyni odbyło się wczoraj imponujące zebranie przedwyborcze OZN gminy śródmiejskiej. Zebranie zagał przewodniczący obwodu OZN p. Ewert-Krzemieniecki, po czym przemawiali kandyd. na posłankę do Sejmu p. Róża Frankowska, radna miejska i działaczka społeczna, która obszernie omówiła potrzeby Gdyni oraz kandydaci na posłów do Sejmu pp. Groth i Janicki.

Zebranie wysłało depeszę do wicewojewody śląskiego Malhomme z prośbą o zaproszenie rodaków z Zaolzia do Gdyni na 20-lecie Niepodległości.

Przebieg prasy Nie będzie amnestii

Cała prasa stołeczna zajmuje się sprawą amnestii, o której krążyły uporczywe pogłoski. Powodem aktu łaski darcwania przewin miało być 20-lecie Niepodległości. Jak donosi „Czas“:

„...pogłoski te krążyły ze szczególnym nasileniem w okresie znanych rozmów między opozycją centrolewicową i wicepremierem Kwiatkowskim.

Obecnie pogłoski te całkowicie uciły. Mówi się natomiast, iż ogłoszenie amnestii jest w ogóle bardzo problematyczne. Dwudziestolecie odzyskania niepodległości nie będzie bowiem — jak słychać — obchodzone jako jubileusz, a jedynie jako zwyczajna rocznica.

Niewątpliwie wielu będzie tego żałowało.

Posel Sidor ralkowicie zadowolony

„Expr. Poranny“ publikuje wywiad swego współpracownika z wracającym do Bratysławy posłem Sidorem. Rozmowa odbyła się w samolocie.

„...czy przynajmniej wraca pan zadowolony z podróży do Polski?”

— „Całkowicie. Atmosfera rozmowy dzisiejszej (czwartek ub. tygodnia) była szczerą i przyjazną. Uważam to za podstawowy warunek powodzenia. Jestem podbity bezpośrodkowo, ministra Becka. Dzięki temu w ciągu godziny doszliśmy do porozumienia we wszystkich podstawowych sprawach.

Posel Sidor sięga do kieszeni i wyjmuję zwykły, skromny notesik. Stroniczki tego notesu zapisane są drobnymi notatkami, — wśród nich nazwisko jednego z dyktatorów, opodał zdanie o Polsce.

Posel Sidor wpisuje kilka nowych słów przepłatanych cyframi i starannie chowa notesik.

— Ten notes wart jest dla mnie więcej, od całej tej teczki.“
Tak, zawarte w nim całe porozumienie Słowacji z jej wielką siostrą Polską.

Bezlitosnie i ostatecznie

„Kurier Poranny“ rozważa sytuację wyborczą w związku z wyborami do izb ustawodawczych. Pisząc o stronniactwach opozycji zaznacza:

„...Partie zapominają jednak, że kto uchyla się od pracy dla wygody osobistej, może w pewnej chwili znaleźć się całkowicie poza obrębem życia czynnego. Czasy dzisiejsze nie są łaskawo dla tych, którzy boją się pracy i odpowiedzialności. Czasy dzisiejsze wymagają od wszystkich wzmożonej aktywności i odwagi. Tych, którzy tego nie rozumieją, życie samo będzie eliminowało bezlitośnie i ostatecznie.“

Tak też będzie i z partiami, które lekając się próby sił w walce wyborczej, uchy-

Nowe zdobycze na odcinku morskim

Mimo, iż dynamika rozwojowa handlu zagranicznego Polski uległa w pewnym stopniu zahamowaniu, obroty towarowe przez porty polskie nadal rosną, osiągając rekordowych cyfr, a udział obrotów morskich w naszym handlu zagranicznym stale się podnosi.

Obroty towarowe Gdyni w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy rb. osiągnęły 5.977,1 tys. ton, wobec 5.884 tys. ton w analogicznym okresie r. ub. i jeżeli w

ostatnich miesiącach rb. nie zajdzie niekorzystna zmiana w rozwoju obrotów portowych, oczekiwać należy osiągnięcia dla całego rb. nowego rekordowego rezultatu w tej dziedzinie.

Wzrost wykazują również obroty portu gdańskiego. Wyniosły one w ciągu pierwszych 8 miesięcy rb. 4.785 tys. ton wobec 4.618,4 tys. ton w analogicznym okresie r. ub.

O wzrastającym znaczeniu handlu

morskiego w ramach naszych ogólnych obrotów handlowych świadczy fakt, że udział portów polskich osiągnął w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy rb. pod względem ilości 80,5 proc., przy czym udział ten w wywozie dosięga 84,1 proc., a w przywozie stanowi 64 proc. Tak więc przeszło 4/5 naszego handlu zagranicznego pod względem ilości odbywa się drogą morską, a zaledwie 1/5 granicami lądowymi. Transporty morskie obejmują, oczywiście, w pierwszym rzędzie towary masowe, mniej wartościowe, dla których powolniejszy ale tańszy transport drogą wodną jest dogodniejszy.

Trwałym osiągnięciem, które wywrzeć musi pomyślny wpływ na bilans płatniczy, jest postępująca naprzód rozbudowa polskiej floty handlowej. W sierpniu rb. odbyło się w Anglii wodowanie 2-ch nowych statków: ms. „Sobieski, który wejdzie w skład floty Tow. Gdynia—Ameryka, oraz ss. „Lida“, który powiększy flotę Polsko-Brytyjsk. Tow. Okrętowego. Ponadto w budowie są 4 jednostki: ms. „Chrobry“, ms. „Łódź“, ms. „Bielsko“, oraz ss. „Olza“. Ten ostatni statek budowany jest przez morską stocznice w Gdyni. Z chwilą wykończenia będących w budowie statków, tonaż polskiej floty handlowej wzrośnie o około 35 tys. ton rejestrowych brt., co jest równoznaczne ze zwiększeniem obecnego tonażu floty handlowej o około 35 proc.

W tych warunkach nie ulega wątpliwości, że polska flota handlowa znacznie zajmować coraz poważniejsze miejsce w obrotach naszych portów.

Również w dziedzinie organizacji naszego handlu zamorskiego zanotować możemy ostatnio doniosłe osiągnięcia, jakim jest powstanie w Gdyni „Arbitrażu bawełnianego“. Arbitraż ten, z czasem w miarę dalszego rozwoju handlu bawełną przekształcony zostanie w giełdę bawełnianą i stanowić będzie ośrodek pośredniczący w handlu bawełną nie tylko z polskim zapleczem, ale i z sąsiednimi krajami.

Postępujące prace nad budową Kanału Przemysłowego w Gdyni stanowią również sukces na odcinku morskim, gdyż już w roku przyszłym umożliwią powstanie warunków dla rozbudowy szeregu gałęzi produkcji, których rozwój pozostaje w bliższym lub dalszym związku z morzem.

Bilans naszej tegorocznej pracy nad morzem jest pozytywny, a osiągnięte rezultaty mogą napawać nas szlachetnym zadowoleniem.

W 800-lecie zgonu Bolesława Krzywoustego

wojsko polskie złoży hold potężnemu władcy Piastowskiej Polski

W roku bieżącym przypada 800-letnia rocznica śmierci króla Bolesława Krzywoustego, jednego z najpotężniejszych władców Polski. Prochy jego — jak wiadomo — spoczywają w bazylice katedralnej w Płocku. W rocznicę tę, dn. 28 bm. staraniem komitetu obchodu, w katedrze płockiej odbędzie się uroczyste nabożeństwo za spokój duszy Bolesława Krzywoustego, a na sarkofagu w kaplicy królewskiej, będą złożone wieńce. W nabożeństwie wezmą udział delegacje stowa-

rzyszeń, cechów i korporacji oraz przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych i sądowych.

Rozkazem p. ministra Spraw Wojskowych płocki pułk artylerii lekkiej otrzymał Bolesława Krzywoustego za swego szefa i patrona. W końcu listopada w płockiej bazylice katedralnej będzie wmurowana artystycznie wykonana tablica, upamiętniająca to wydarzenie, pułk zaś złoży przed sarkofagiem hold swój i symboliczny meldunek.

Światowy Związek Polaków w hołdzie Polakom Zaolzańskim

W poniedziałek, 24 października odbędzie się uroczyste zebranie Prezydium Światowego Związku Polaków z Zagranicy oraz władz organizacji, współpracujących celem uczczenia faktu powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy. Na

zebraniu tym złożony zostanie hold tym wszystkim Polakom zza Olzy, którzy ponieśli zasługi w dziele pracy na niwie narodowej, przyczyniając się walenie do przyłączenia tej ziemi do Polski.

lily się od niej, a przed tym ponisały się proroctwami odwrotnymi do wyników.

Warunek zandy

Kraków przygotowuje się do wyborów samorządowych. Endecki „Głos Narodu“ lansuje utworzenie wspólnego antyżydowskiego frontu grupowań chrześcijańskich. Myśl niezła — ale endecy, jak to bywa, rzecz uzależniają od pewnego warunku. Oznajmia o nim „Głos Narodu“:

„...Jeden jest tylko warunek powodzenia tego projektu... Zjednoczenie takie nie może być dziełem ani jednej partii, ani żadnego polityka. Nie moż-

na go zaczynać na politycznej platformie. Nie można go próbować pod patronatem politycznej organizacji. Jeśli się w ogóle uda, to tylko wtedy, gdy będzie twierzone pod patronatem nadpartijnej i bezstronnej organizacji lub instytucji, która daje gwarancje swej bezinteresownej służby dla chrześcijańskiego i narodowego Krakowa.

Jeżeli nie patronat partii, nie stronniczość ani żadnej organizacji politycznej, to w takim razie pewno „jakiego stowarzyszenia wyższej użyteczności. A więc odpolitycznienie wyborów samorządowych! W r. 1933 panowie endecy byli innego zdania o wyborach do rad miejskich.

Porządkowanie chaosu środkowo-europejskiego trwa i — mimo wysiłków, zmierzających do opóźnienia, a może nawet uniemożliwienia procesu normalizacyjnego — będzie doprowadzone do końca. Europa środkowa będzie skonsolidowana i zapanują w niej warunki, gwarantujące pokojową współpracę zamieszkujących ją narodów, choćby się to nie podobało tej reszcie współpracowników dr. Benesza, którzy jeszcze mają ciałę w Pradze coś do powiedzenia.

Potężny wysiłek dyplomacji polskiej, zmierzającej do przyspieszenia realizacji nowego układu stosunków geo-politycznych środkowej Europy jest w tej chwili przedmiotem komentarzy całej światowej opinii publicznej. Starają się też ci i owi tendencje polskie wypaczyć, bądź przez pewne manewry polityczne zabiec im drogę. Dobrze byłoby, ażeby zdano sobie wreszcie w pewnych biurach dyplomatycznych i redakcjach dzienników sprawę z tego, że Polska nie podejmuje akcji politycznych bez powzięcia uprzednio zdecydowanego postanowienia, że akcja taka, mająca przynieść rezultaty zgodne z interesami narodu polskiego — będzie napewno doprowadzona do końca.

Będzie też doprowadzona do końca akcja, mająca na celu uzyskanie takich nowych granic państwowych w rejonie bezpośredniego zainteresowania polskiego, które zagwarantują Polsce bezpieczeństwo i możliwość pokojowej współpracy z sąsiadami.

Praca podjęta przez dyplomację polską jest skomplikowana i nie łatwa. Utrudniona jest równocześnie — do pewnego stopnia — tymi manewrami niektórych czynników zagranicznych, o których obecnie, chwilowo, wspominamy tylko pobieżnie.

Rozwiązanie w sprawach Czech-Słowacji musi nastąpić szybko!

Dobrze jednak będzie już teraz pewne rzeczy stwierdzić wyraźniej. W świetle ostatnich wydarzeń zarysowała się więc przede wszystkim chęć Pragi uregulowania spraw terytorialnych z Czechosłowacją kosztem... Słowacji. Gotowa jest mianowicie Praga odstąpić Węgrom bodaj więcej z południowych ziem słowackich, aniżeli sami Węgrzy tego żądają, natomiast zwrotowi Rusi Przykarpaciej — Praga przeciwstawia się gwałtownie. Jest rzeczą oczywistą, że w takim ukształtowaniu stanowiska czeskiego rolę decydującą odegrała zła wola. O ile bowiem ziemie południowej Słowacji, zamieszkałe w przynajmniej przez większość przez ludność węgierską bezsprzecznie przyspaść powinny Węgrom, o tyle część tych ziem, na których żyje w większości ludność słowacka — mają znakomite możliwości rozwoju gospodarczego i politycznego w ramach samodzielnej Słowacji.

Wręcz odwrotnie przedstawia się sprawa Rusi Przykarpaciej. Odcięta od równin węgierskich, do których dostosowała od wieków swe gospodarstwo pasterskie i leśne — nie ma Ruś żadnych innych przed sobą możliwości, jak tylko przymierzenie głodem. Nie związana niczym z Czechami i nader tylko luźnymi, datującymi się zaledwie od lat 18-tu węzłami ze Słowacją — nie odniosłaby Ruś żadnych korzyści zamiennych w pozostawaniu w jakimkolwiek bądź związku z unią Czechosłowacką. Stałaby się tym tylko, czym chce ją widzieć Praga — pomostem do Rosji, ale to nikomu nie jest potrzebne, a konglomeratowi narodowości, zamieszkujących Ruś — już napewno nie.

Widząc całą słabość swej pozycji, jaka zajęła wobec przyszłych losów Ruś

Przykarpaciej — postanowiła Praga — starym zwyczajem — grać na zwłokę i w tym tylko celu wysunęła hasło plebiscytu. Oczywiście manewr, bowiem niepodobieństwem jest, ażeby właśnie w Pradze, skąd Ruś przez lat blisko dwadzieścia rządzone, nie zdawano sobie sprawy z całej absurdalności dawania uprawnienia plebiscytowego ludności nieświadomionej ani narodowo, ani społecznie, iliczącej rekordową liczbę analfabetów, zagrzebanej w niedostępnych ostępach górskich i leśnych, do których nie tylko słowo drukowane, ale i mówione nie dociera niemal nigdy. Manewrem jest i dlatego, że mamy właśnie miesiąc październik, a po nim — jak wiadomo — następują miesiące późnej jesieni i zimy.

Jaka siła wydotanie drwała, czy pasterska ruskiego w zimie w doliny celem... oddania głosu do urny, ustawionej w dolinie, w osadzie, czy miasteczku? Kto będzie głosował i jak będzie głosował? Kto posiada w tym najbardziej cywilizacyjnie i kulturalnie zaniedbanym zakątku Europy świadomość tego, jak i dlaczego ma wrzucić karteczkę z nieznanymi jego oku znakami do skrzynki z dziurką, nazywaną nieznanym mu słowem — urna?

Manewr Pragi powieść się nie może dlatego właśnie, że jest widocznym dla całej Europy tylko właśnie — manewrem, próbą opóźnienia, jeżeli wręcz nie uniemożliwienia rozwiązań logicznych i koniecznych dla narodów, których spokój jest w tej chwili celem podjętych przez sąsiadów dawnej Czechosłowacji wysiłków. Rozwiązanie zagadnienia czesko-słowackiego nastąpić musi szybko, zaraz — bo wszelka zwłoka jest niebezpieczna. Nikt jej poza tym spośród zainteresowanych tolerować nie będzie. Trzeba, ażeby o tym w Pradze wiedziano.

19 pociągów specjalnych na Święto Niepodległości do Warszawy

Z okazji uroczystego obchodu Święta Niepodległości w dniu 11 listopada w Warszawie przewidziane jest uruchomienie 19 specjalnych pociągów popularnych z większych miast. Pociągi te mają wyruszyć z Sosnowca, Łodzi, Częstochowy, Piotrkowa, Włocławka, Równego, Lublina, Radomia, Kielc, Wilna, Białegostoku, Poznania, Ostrowia Wlkp., Gdyni, Bydgoszczy, Krakowa, Lwowa i Katowic.

Poza tym projektowane są liczne pociągi popularne na Święto Niepodległości do Krakowa oraz do Lwowa z terenów oddzielnych dyrekcji kolejowych.

Pierwsza przesyłka eksportowa hut trzynieckich

Od kilku dni została wznowiona normalna komunikacja kolejowa pomiędzy Gdynią - Gdańskiem a Czechosłowacją. W związku z tym zaczynają nadchodzić już transporty eksportowe.

Równocześnie nadszedł do Gdyni pierwszy transport przesyłki eksportowej z polskiego Śląska Zaolzańskiego, po powrocie tej ziemi do Polski. Przybyło mianowicie 60 ton rur żeliwnych. W najbliższych dniach zostaną one załadowane na dowozowy statek „Ravnedal“ i wysłane do Rotterdamu, a tam przeladowane na statek „Sumarta“ i wysłane do Indyi. Są duże widoki eksportu tego artykułu, jak i w ogóle wyrobów hutnictwa cieszyńskiego do Indji Brytyjskich i Holenderskich.

Przed meczem piłkarskim kontynent—Anglia

Lewoskrzydłowy Brustad (Norwegia).

Wyścigi konne w Grudziądzu

W dalszym ciągu wyścigów konnych w Grudziądzu, zorganizowanych przez Pomorskie Towarzystwo Zachęty do hodowli koni na torze wyścigowym Centrum Wyszko- lenia Kawalerii odbyła się wczoraj jako pierwsza gonitwa dzentelmeńska na dy- stansie 4.200 mtr. o nagrodę 600 złotych. Pierwsze miejsce zdołał por. Wojnarowicz na „Igorze II”, 2) rtm. Rybicki na „Ottawie”, 3) rtm. Rojcewicz na „Discretion”.

W biegu na przelaz im. Centrum Wy- szkolenia Kawalerii na dystansie 6.000 m o nagrodę 700 zł zwyciężył por. Wołkowicz na koniu „Harrietta”, 2) por. Orpiszewski na „Cenzusie”, 3) ppor. Kozieł-Poklewski na „Deblinie”.

Gonitwa trzecia, płoty dzentelmeńskie, dystans 2.800 m o nagrodę 600 zł: 1) por. Szmigero na „Krynicy II”, 2) por. Wołko- wicz na koniu „Harrietta”, 3) p. Miklewski na „Hasanie beju”.

Gonitwa czwarta. Wojskowy bieg z prze- szkodami na dystansie 4.200 m o nagrodę 700 zł: 1) por. Wołkowicz na koniu „Dro- ga II”, 2) rtm. Lewandowicz na „Rusalcie”, 3) por. Kędziński na „Cepie”.

Tak broni bramki Olivieri, piłkarz włoski, wyznaczony na bramkarza 11-ki konty- nentu, która zmierzy się w dniu 26 bm, w Londynie z reprezentacją piłkarską Anglii.

Zakopane przed narciarskimi mistrzostwami świata

Prace terenowe w związku z zawodami F. I. S. w Zakopanem są już na ukończe- niu.

Do Zakopanego przybyła komisja Mini- sterstwa Poczty i Telegrafów celem założenia połączeń telefonicznych tuż przy skocz- ni narciarskiej. Afisze reklamowe F. I. S. wydrukowane w 14 językach zostały roz- słane do wszystkich narciarskich krajów świata.

W obecnej chwili w druku jest pro-

spekt narciarski Zakopanego, wydany przez Min. Komunikacji w językach angielskim, francuskim, niemieckim i polskim. Pro- spekt zawiera wszelkie informacje tech- niczne dla uczestników zawodów.

Komisja prasy i propagandy rozwinęła szeroką działalność na terenie zagranic- nym, skąd stale napływają zapytania do- wodzące wzrastającego zainteresowania zawodami F. I. S.

Środkowy napastnik Piola.

Górny Śląsk pokonał Śląsk Zaolzański 7:5

Wczoraj odbył się w Karwinie, w ra- mach święta sportu zaolzańskiego towa- rzyski mecz piłkarski między reprezen- tacją Śląska Zaolzańskiego i Śląska Górnego. Spotkanie zakończyło się zwy- cięstwem Śląska Górnego w stosunku 7:5 (2:1).

Piękne zwycięstwo Gedani

W ramach rozgrywek piłkarskich o mi- strzostwo Prus Wschodnich i Gdańska pol- ska drużyna Gedania pokonała królewiecki zespół VFD 5:1 (2:1).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Piasec- ki 2, Petrykowski i Biernat oraz jedna sa- mobójcza.

Zwycięstwo Gedanii zasłużone, gdyż była ona drużyną technicznie lepszą i bardziej ambitną.

Pomorska klasa A

GRYF — UNIA 0:0

Wczoraj odbył się w Tczewie mecz pi- łkarski o mistrzostwo Pomorza klasy A po- między toruńskim Gryfem a tczewską Unią. Zawody zakończyły się wynikiem remis- owym 0:0.

Gra toczyła się przez cały czas przy nie- znacznej przewadze Unii. Sędziował pan Rakowski z Gdyni.

POMORZANIN (Toruń) BIJE POLONIĘ BYDGOSKĄ 4:0

W ubiegłą niedzielę odbyły się w To- runiu zawody piłkarskie z cyklu rozgry- wek o mistrzostwo Pomorza klasy A po- między powyższymi drużynami.

Spotkanie zakończyło się wysokim zwy- cięstwem drużyny toruńskiej w stosunku 4:0 (3:0).

Od początku zaznaczyła się zdecydowa- na przewaga Pomorzana, który w krót- kim odstępie czasu zdobył 3 bramki.

W drugiej połowie Pomorzanie mimo ambitnej gry Polonii zdobył 4 bramkę u- stalając wynik dnia.

Bramki zdobyli Grajkowski 2, Afeldt 1 i Kowalski 1.

Sędziował p. Cichaczewski z Grudziądza.

Pięściarstwo

GRYF BIJE BAŁTYK 10:6

W niedzielę odbyło się w Gdyni spot- kanie bokserskie o drużynowe mistrzostwo Pomorza pomiędzy toruńskim Gryfem a Gdyni Bałtykiem, które zakończyło się zwycięstwem Gryfu w stosunku 10:6.

Wyniki techniczne są następujące: Jarmuszewski (G) przegrał z Sowińskim.

Grabowski (G) znokautował w drugim star- cie Gierszewskiego. Krzemieński (G) wy- grał w. o. z powodu niedopuszczenia do walki Wawrzyniaka. Wrzesiński (G) wy- punktował Orzechowskiego. Lelewski (G) zmusił w drugim starciu do poddania się Szymańskiego. Rost (B) wygrał walkę z powodu braku przeciwnika. Wesner (G) wypunktował Trzebiatowskiego. Michalik (B) wygrał walkę z powodu braku przeciwnika.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

W ringu sędziował p. rtm. Koprowski — na punkty p. Czerniak, obaj z Grudzią- dza.

Polska—Norwegia 2:2 (0:2)

Marszałek Śmigły-Rydz na meczu — 26 tysięcy publiczności

Piec i Wilimowski strzelcami bramek

W niedzielę na stadionie wojska pol- skiego w Warszawie rozegrany został mię- dzy państwowy mecz piłki nożnej Norwe- gia—Polska. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 2:2, do przerwy prowadzili Norwegowie 2:0.

Na trybunie honorowej zasiadł P. Mar- szałek Śmigły-Rydz w otoczeniu generalicji. Na zawody przybyli również przedsta- wiciele władz państwowych, poselstwa Norwegii, czynników sportowych itd.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Norwegia: Johansen; Marthinsen, Holm- sen; Henriksen, Eriksen, Helmberg; Fran- tzen, Kvammen, Martinsen, Nordahl, Saetrang.

Polska: Madejski; Gałeczki, Szczepaniak; Dytko, Nytz, Góra; Wodarz, Wilimowski, Wostal, Piontek, Piec i.

Grę zaczynają Norwegowie, ale już w pierwszej minucie inicjatywę przejmują atak polski, który stwarza groźną sytuację pod bramką Norwegii. Następuje momen- talna kontrakcja, korner dla Norwegów — niewykorzystany, kontratak polski i strzał Piontka zbliża w nogę obrońcy.

Następuje kilka obustronnych ataków, Polacy parokrotnie dochodzą do pola kar- nego, ale atak nasz nie zdobywa się na strzał.

W 7-ej minucie — nieoczekiwany atak Norwegii, Nordahl strzela celnie w róg, Madejski — mimo robinzonady — puszcza.

Norwegia prowadzi 1:0.

Tempo gry wzrasta. Atak polski nieźle kombinuje w polu, lecz gubi się pod bram- ką. Norwegowie powoli wypracowują sobie przewagę. W 14-ej minucie Saetrang i Mar- tinsen strzelają dwukrotnie: pierwszy strzał idzie na aut, drugi wylapuje Madejski.

W 15-ej minucie korner dla Norwegii — broni Madejski.

W 19-ej minucie zamieszanie pod bram- ką gości. Piec centruje, strzał Wodarza wy- biją bramkarz Norwegii na korner. Po kor- nerze w toku strzela Wilimowski, znów broni doskonały Johansen.

W 24-ej minucie strzela Piec, obrona nor- weska wybija na korner.

W 32-ej minucie znów korner dla Pol- ski, po czym Góra „kiwa” dwóch graczy ko- lejno i strzela w aut.

W 33-ej minucie groźny przebieg Piontka likwiduje z trudem obrona. W tym momen- cie drużyna polska zaczyna przeważać.

W 38-ej minucie, przebieg Piontka i strzał bez rezultatu. W chwilę potem Piontek strzela ponownie, lecz bramkarz interwe- nuje.

W 41-ej minucie, lekki strzał Martinsena idzie prawie w róg i Norwegia prowadzi 2:0.

W 43-ej minucie sędzia dyktuje wolny z linii za faul obrońcy. Strzela Góra w po- przepiętkę. Odbita piłkę Wilimowski popra- wia głowę — w aut.

PO PRZERWIE

W pierwszych minutach gra wyrównana, przy czym zarysowuje się przewaga Pola- ków, którzy utrzymali ją do końca z wy- jątkiem paru momentów.

W 20-ej minucie Szczepaniak bije wolne- go w aut, podyktowanego za rękę Eriksena.

W minutę później — nagły atak polski przez całe boisko lewą stroną i Piec zdoby- wa pierwszą bramkę dla naszych barw.

W 31-ej minucie Piontek po zderzeniu opuszcza na kilka minut boisko, po czym wraca.

Przewaga Polski wzrasta. Drużyna na- sza dąży do wyrównania.

Notujemy kilka przebiegów Pieca, jedną bardzo groźną centrę Wodarza oraz parę niecelnych strzałów jego i Piontka. Norwe- gowie grają na czas, przetrzymują piłkę. Kilka groźnych przebiegów Saetranga likwi- duje nasza obrona, a w jednym interwe- niuje szczęśliwie Madejski.

W 41-ej minucie Wilimowski dostaje piłkę, płaskim skośnym strzałem zdobywa drugą bramkę dla Polski i podnosi wynik do 2:2.

Wynik ten utrzymuje się do końca, mi- mo obustronnych ataków, w których prze- waga była po naszej stronie.

Reasumując całość spotkania, trzeba stwierdzić, że Norwegowie byli znacznie szybsi od naszych piłkarzy, technicznie bar- dzo dobrzy, doskonale grali głowami. Trzy- mali się systemu gry „W”. Bramkarz Jo- hansen bardzo dobry. Obrona twarda. Po- moc na wysokości zadania, szczególnie śro- dek i lewa strona. W ataku bardzo dobry debiutant Saetrang, ruchliwy Martinsen i wręcz świetny Kvamme, który odgrywał rolę czwartego pomocnika i pchał cały atak.

W naszej drużynie — Madejski spełnił swoje zadanie. Obrona dobra. Pomoc była najlepszą częścią drużyny, a Góra — naj- lepszym graczem na boisku. Atak słaby. W polu kombinował lepiej, lecz pod bram- ką tracił głowę. Piec zepsuł szereg korne- rów, nieudolnie strzelając. Piontek był pracowity, lecz nie wszystko mu wychodziło. Wostal słaby. Najstańszą jednak była le- wa strona ataku, szczególnie Wilimowski. Sędzia p. Langenus (Belgia), bardzo do- bry. Widzów około 20.000.

Miasto Grudziądz rozbudowuje swoje urządzenia sportowe

Nowy tor kolarski na boisku sportowym „Olympia” na ukończeniu

Jedną z przyczyn wolnego jeszcze a jednak stalego rozwoju wychowania fizycz- nego i sportu w Polsce to brak urządzeń sportowych, na których by młodzież, człon- kowie organizacji WF i PW oraz szerokie rzesze społeczeństwa oddać by się mogli ćwiczeniom fizycznym.

Brak dostatecznej ilości urządzeń spor- towych nawet prymitywnych daje się szczególnie silnie odczuć na prowincji, gdzie często dla braku funduszy a niestety i z powodu niezrozumienia zadań, jakie wychowanie fizyczne w całokształcie wy- chowania obywatela spełnia — organizacje WF i PW urządzeń sportowych doprosić się nie mogą.

Dzięki życzliwości Zarządu Miejskiego w Grudziądzu, urządzenia sportowe znaj- dują się w stałej rozbudowie.

Z uznaniem należy podkreślić fakt roz- budowy urządzeń sportowych o obiekt jaki nie posiada żadne miasto na ziemiach za- chodnich i tylko największe nasze miasta w Polsce, a mianowicie o tor kolarski.

Potrzeby budowy ziemnego toru kolar- skiego specjalnie podkreślić nie potrzebu- jemy. Powstający na boisku ziemny tor kolarski mierzy w obwodzie 400 m. Krzy- wizny wznoszące się 5,30 m ponad ter, po- siadają nachylenie pod kątem 35 stopni. — Oprócz toru kolarskiego znajduje się przed ziemną trybuną bieżnia pięciotorowa do lekkooletyki, środek zajmuje boisko pił-

karskie o przepisowych rozmiarach, za bramkami natomiast znajdują się będą skocznie wzwyż i wdał oraz koła do rzut- tów.

Boisko jest prawie na ukończeniu, po- trzeba tylko umocnić nawierzchnię toru kolarskiego, który służyć będzie także do motorowych wyścigów, co dla rozwoju sportu motocyklowego, a tym samym o- bronności państwa szczególnie wielkie ma znaczenie.

Mistrzostwa świata w podnosze- niu ciężarów

WIEDEN. W piątek wieczorem rozpo- częły się w Wiedniu mistrzostwa świata w podnoszeniu ciężarów, w których udział biorą zapaśnicy 12 państw.

W pierwszym dniu Amerykanin murzyn Terry ustanowił nowy rekord świata w rwa- niu wynikiem 97,5 kg.

W wadze piórkowej tytuł mistrza świata obronił Niemiec Liebsch zyskując wyniki- wyciskanie — 95 kg, w rwaniu — 92,5 kg, w wpychaniu — 117,5 kg.

W wadze lekkiej pierwsze miejsce Ter- lazzo (St. Zjedn.) 350 kg (w rwaniu 107,5 kg, w wyciskaniu 105 kg w wpychaniu 137,5 kg.)

Gdańsk

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
"GAZETY GDAŃSKIEJ" GDAŃSK,
Rynek Kaszubski 21, tel. 214-94.

Dzisiaj — **Poniedziałek** 24 październ.
Rafała arch.
Jutro — **Wtorek** 25 październ.
Chryzanta

KRONIKA POLICYJNA z 22 bm.

— Przytrzymano 21 osób, w tym 11 za opilstwo, 1 za oszustwo, 1 za włamanie, 1 za fałszowanie dokumentów, 1 za przewinienie paszportowe, 1 za zebraństwo, 1 za przestępstwo dewizowe, 1 celem wydalenia oraz 3 z innych przyczyn.
— Znalaziono rower męski, portmonek z 1,40 guld. oraz ciemno-złotego kanarka.

Notatki kronikarza

— Z urzędu stanu cywilnego. Zgony: wdowa Selma Stolzenberg, z domu Ehlert, l. 73; córka robotnika Willi Ott, l. 8; matka Klara Gergens, z domu Eckermann, l. 54; mężatka Anna Klatt, z domu Sobetzka, l. 63; malarz Max Mittelstaedt, l. 77.

Kronika harcerska

W niedzielę, 23 bm. o godz. 8.30 odprawione zostanie w kościele Chrystusa Króla w Gdańsku Msza św. za harcerzy poległych w walkach o wolność Śląska Zaolzańskiego.

Tegoż dnia odprawione zostanie z inicjatywy koła Przyjaciół Harcerstwa w Sopotach nabożeństwo o godz. 10 w kaplicy przy Nordstr., oraz odbędzie się **akademia zaolzańska** o godz. 20 w Domu Polskim (Victoriagarten) przy współudziale wszystkich polskich towarzystw sopockich.

Zaprasza się gorąco rodaków do udziału w nabożeństwach i akademii.

Śmierć lub życie?

Dwie sprawy rewizyjne rozpatrywane będą jutro we wtorek przez senat karny sądu gdańskiego, spraw w których idzie o śmierć lub życie skazanych wyrokiem niższej instancji.

Na śmierć skazana została Gertruda Jung, okrutna macocha, która maltretowała i wreszcie zamordowała 6-letnią swą pasierbicę Inge, o czym obszernie donosiliśmy. Marta Szygłowski udułiła w noc noworoczną 1937 r. jedno z trojga swych pasierbów; sąd skazał ją za to na śmierć. Obie morderczynie założyły rewizję.

PRZEŁADUNEK KOLEJOWY W PORTACH POLSKICH

w dniu 21 października 1938 r.

Export

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Węgiel	16228	18143
Żelazo	1479	1245
Drewno	1143	1369
Nafta i t. p.	15	—
Żelazo	215	1475
Drobniak	—	—
Różne	—	15

Import

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Ruda	—	—
Żelazo	—	1675
Nawozy szt.	—	—
Ryż	—	—
Bawełna	—	540
Żelazo	—	845
Drobniak	248	2004

STAN WODY W WISŁE

Miejscowość	Woda średnia	Stan wody dnia	
		20. X	21. X.
Kraków	1.84	2.91	2.90
Zawichost	1.47	1.28	1.27
Warszawa	1.62	0.90	0.96
Łódź	1.97	0.97	0.59

Miejscowość	Woda średnia	Stan wody dnia	
		20. X	21. X.
Tarcuś	1.37	0.60	0.57
Bardonia	1.27	0.56	0.55
Chełmno	1.28	0.48	0.48
Grudziądz	1.44	0.66	0.67
Kurzębrak	1.85	0.74	0.75
Piekielno	0.90	0.16	-0.10
Tczew	0.82	0.12	-0.08
Dansiger Haupt	3.80	3.90	4.22
Einlage	2.88	2.74	3.10
Schiewenhorst	2.51	2.44	3.26

Zebrań Gminy Polsk. Zw. Polaków w Orunii

W tych dniach w Orunii, w sali Ochronki odbyło się zebrań filii Gminy Polskiej Związku Polaków. Obradom przewodniczył kierownik p. Knoff. Po formalnościach wstępnych powstaniem z miejsc uczelni pamięć zmarłego odnowiciela kawalerii polskiej śp. pułkownika Belinę-Prażmowskiego. Następnie po komunikatach zarządu głównego p. dyr. Wesolowski wygłosił referat polityczno-oświatowy, w którym zwrócił uwagę na konieczność dokładnego zapoznania się z historią polską i jej wielkimi mężami. W nawiązaniu do referatu p. Knoff

przedstawił znaczenie odzyskania Zaolzia. Po referatach wywiązała się ciekawa dyskusja, w której liczni mówcy zajmowali się szczegółowo trudnym położeniem ludności polskiej w Gdańsku, domagając się m. in. przywrócenia Polakom prawa nabywania nieruchomości (niemal z reguły Polacy nie uzyskują przewłaszczenia), dalej równych praw w uzyskiwaniu pracy, terminatorstwie oraz zakładaniu i przejmowaniu przedsiębiorstw.

Na tym ciekawe i zgodne zebrań dobiegło końca.

DALSZE PRACE W PORCIE

Pogłębianie i budowa nowego nabrzeża

W porcie gdańskim wreszcie nieustanna praca nad jego ulepszeniem. Z dokonywanych w nim ostatnio prac wymienić należy pogłębianie szlaku żeglownego od wejścia aż do północnego cypla wyspy Holm z 9—9,5 m do 11 metrów. Roboty czerpalne podjęto równocześnie w kilku miejscach, obecnie pracuje pogłębiarka kublowa u wejścia do portu.

Drugą ważną pracą jest budowa nowego nabrzeża Kanału Portowego na od-

cinku przed składami soli o głębokości 7—8 m. bezpośrednio przy brzegu, dzięki czemu powstaną tu głębokie miejsca postojowe dla większych statków. W roku szacującym roboty prowadzone są na odcinku 200 m., z czego 120 m. już ukończono, pozostała część będzie zabetonowana do końca października. Wszystkie prace na tym odcinku zostaną w zupełności ukończone w bieżącym sezonie budowlanym.

Sprzeniewierzył się brzytwie i został złodziejem

Zamożny kupiec N. zauważył niedawno, że z szafy znikło mu nagle kilka pierścionków brylantowych wartości około 2.400 g. Pierwsze podejrzenie skierował poszkodowany na domowników, później jednak na ucznia fryzjerskiego niejakiego Mordochaja Lotrowskiego, który obsługując klientelę domową, miał również dostęp do sypialni kupca i znaj-

dującej się tam szafy z biżuterią.

Podejrzenie okazało się słuszne. Złodziej przyznał się natychmiast do winy i niezwłocznie poszkodowanemu oddał pierścionki, które nosił przy sobie. Lotrowskiego, który na własne nieszczęście sprzeniewierzył się brzytwie i został złodziejem, osadzono w areszcie śledczym.

Gdynia

Opieka nad szkołami przygranicznymi

Od przewodniczącego Komitetu opieki nad szkołami przygranicznymi otrzymujemy następujące uwagi z prośbą o umieszczenie.

Red.

Utworzony przed trzema tygodniami Komitet Opieki nad Szkołami Przygranicznymi ma do wykonania zadanie zorganizowania opieki nad 65 szkołami przygranicznymi w powiatach: morskim, kartuskim, kościerskim i tczewskim.

W wykonaniu tego zadania Komitet rozpoczął energiczną akcję werbowania opiekunów i dziś już poszczycić się może zdobyciem szeregu towarzystw, szkół, firm i t. p. dla akcji opieki.

Szereg instytucji i osób interesuje się żywo tą akcją i jest nadzieją, że w krótko obdarzymy wszystkie szkoły przygraniczne wymienionych na wstępie okręgów wydatną i serdeczną opieką. Dla informacji zainteresowanych pragnę powtórzyć cele, jakie akcja naszej przyświeca:

1. **Opieka moralna.** Idzie o to, aby przez nawiązanie osobistego kontaktu opiekunów ze szkołą to jest z nauczycielem, działawą względnie przy pewnych sposobnościach z rodzicami przyczynić się do ściślejszego powiązania ludności zaplecza z Gdynią, do wytworzenia atmosfery serdecznej wspólnoty narodowej, do okazania ludności wieś przygranicznych naszej gotowości do niesienia pomocy, oraz wykazania naszego zrozumięcia dla potrzeb szkoły i ludności przygranicznej.

2. **Opieka materialna.** Szkoły przygraniczne są biedne, często brak im najelementarniejszych pomocy szkolnych. Działawą jest niezamożna, często rodzice nie mogą dziecku kupić ani podręczników, ani zeszytu. W tych warunkach nauka i dla nauczyciela i dla dziecka staje się męką. Idzie więc o to, aby opiekunowie danej szkoły zapewnić jej najniezbędniejszą pomoc finansową.

Firmy, chcące przejąć opiekę nad szkołą, mogą to uczynić za pomocą istniejących przy firmach organizacji, jak L. M. i K., L. O. P. P. i innych. W ten sposób, nie tworząc nowych jednostek organizacyjnych, da się istniejącym piękne zadanie do wykonania, przekazując im na ten cel pewien zastrzeżony fundusz.

3. **Podstawy organizacyjne.** Zadanie Komitetu polega wyłącznie na zorganizowaniu opieki i czuwaniu nad jej wykonaniem. Unikamy jako organizacja społeczna

Najzdrowszy sport — pływanie

Polska YMCA organizuje, jak w ubiegłym roku, kursy nauki pływania oraz pływanię rozrywkowe i sportowe dla kobiet i mężczyzn w krytym basenie Szkoły Morskiej. Początek w dniu 4 listopada. — Panie pływają we wtorki i piątki od 20—21, mężczyźni w te same dni od 21—22. Cwiczenia prowadzi absolwent Akademii Wych. Fiz. prof. Beresiewicz. Informacje i zapisy na ściśle ograniczoną ilość miejsc w Ognisku Polskiej YMCA ul. Sędziackiej 13, tel. 13-62 codziennie od 9—13 i od 17—22.

UWAGA PRZED ZŁODZIEJAMI.

Niepożądane wizyty w mieszkaniach i biurach

Uwaga przed złodziejami! Pamięć o tych nieszanujących mienia cudzego osobnikach wskazana jest nie tylko na ulicy, w tramwajach i w pociągu, ale niemiłej przy zamykaniu mieszkań i biur. Wykazują to liczne ostatnio wypadki wizyt złodziejskich.

W tych dniach późnym wieczorem włamali się złodziejaskowie do mieszkania dentysty L. przy Rynku Drzewnym 17, przy czym nie musieli sięgać do wszystkich swych umiejętności, gdyż drzwi mieszkania były kiepsko zabezpieczone, wystarczyły wytrychy lub dorobiony klucz. W ręce niepożądanych „gości” wpadło 365 g. W podobnych okolicznościach dokonano nocnego włamania do biur firmy W. przy Rynku Drzewnym 4 oraz do biura firmy R. przy ul. Szerokiej 121-22. W obu wypadkach tuż przed złodziejami stały się większe kwoty pieniężne.

Policja kryminalna wszczęła energiczne dochodzenia.

Z ekranu

KINO UFA-PALAST: „WYSTĘP GOŚCINNY W RAJU”

Pewien autor napisał komedię „Występ gościnny w raju”. Komedia ta miała być wystawiona w teatrze, jednak z powodu trudności finansowych premiera jej nie mogła się odbyć. Teatr zamknął swoje podwoje, a zespół artystyczny głodował. Pośród artystów znalazło się dwóch, którzy celem ratowania placówki postanowili zagrać powyższą komedię w życiu. Teatr bowiem zasilał pewien miłośnik sztuki radca handlowy, którego teść był milionerem. Radca ten zarządzał kopalnią, browarem, hotelem itp. Ponieważ miał szeroki gest i nie liczył się z pieniędzmi, milioner odebrał administrację tego majątku zięciowi, mianując na to miejsce swą wnuczkę, a córkę zdegradowanego. Dwaj aktorzy zagrali więc w hotelu świetną komedię, w której jeden występował jako hrabia, a drugi jako jego lokaj, z tym skutkiem, że teatr uzyskał nie tylko ponownie subwencję i mógł wystawić komedię „Występ gościnny w raju”, lecz bohater, tj. „hrabia” zyskał miłość córki radcy handlowego. — W filmie tym podziwiać należy świetną grę zespołu, wesołe sceny wywołujące śmiech i efektowną dekorację.

Z portu gdańskiego

RUCH W PORCIE GDAŃSKIM W DNIE 24 BM.

Dnia 21 października weszło do portu gdańskiego 22 statki o łącznej pojemności 18.971 nrt. W tym było według bander statków niemieckich i szwedzkich po 8, duńskich i angielskich po 3, norweskie 2 oraz po jednym statku tatarskim i fińskim. W porcie znajduje się 61 statków, oczekiwanych jest 23.

POTANIENIE STAWEK FRACHTOWYCH DLA SZKŁA TAPLOWEGO PRZY WYWOZIE MORSKIM PRZEZ GDAŃSK I GDYNIE.

Szklko tallowe nieozłofowane, niepolerowane, o kłenne półlagrowe i lagrowe, przeźroczyste i matowe grubości do 5 mm pozycji taryfowej 1163 a korzystać będzie w przyszłości także z udogodnień frachtowych taryfy wyjątkowej ph—38, t. zn. że przewoźne obliczane będzie według klasy 18 a, b również przy nadaniu przesyłek ze stacji Inowrocław, Krzywda, Tłuszcz i Wronowajewo.

PRZYWÓZ ŚLEDZI

Dnia 21 października weszło do portu gdańskiego angielski statek „Hemsdale” o pojemności 866 nrt, z ładunkiem 3.171/1 i 1.173/2 beczek śledzi. Ładunek przychodzi z Fraserburgh via Klajpeda.

WĘGIEL ZE SZCZECINA

Dnia 21 października weszło do portu gdańskiego niemiecki statek „Stillesee” o pojemności 787 nrt, z ładunkiem 2.030 ton węgla pochodzącego ze Szczecina.

Trzytorowe roboty przy budowie Kanału Przemysłowego w Gdyni

Prace przy budowie kanału przemysłowego w Gdyni prowadzone są jednocześnie z budową dwóch dróg bitych, jakie połączą tereny przyportowe z miastem i Oksywem, bez uszczerbku dla przyszłego kanału przemysłowego, budową końcową koryta dla rzeki Chylonki, ustępującej swe stare łożysko dla kanału przemysłowego oraz budową torów kolejowych w miejsce zniesionych szyn, jakie łączyły stację port gdyniński ze stacją na Oksywii i boczniami portu drzewnego oraz Pagedu.

Widok prac, prowadzonych bez przerwy przez całą dobę przez 1000 niemal robotników i setki wózków oraz druzi przedstawia się bardzo imponująco. W trzech różnych punktach wprawy prace oraz wznowia się olbrzymie góry piasku, torfu i żwiru. Wybierana ziemia zwożona jest na wózkach do specjalnych barek o ruchomych dnach, które z kolei wywożą ziemię na zatokę i tam ją zataplają.

W obecnej chwili jest już wykończona częściowo droga bita od wiaduktu drugiego w kierunku drogi, prowadzącej do rzeźni miejskiej, ulega wykończeniu koryto, przeznaczone dla wód rzecz-

Chylonki, znajduje się w budowie druga droga, jaka ma okalać tereny przykanałowe z Gdyni do Oksywka, wykańczane są tory kolejowe i nasypy pod tory na szlak Gdynia—Okrywie i Chylonia—Okrywie, jak również wykonane jest pierwsze stadium budowy kanału przemysłowego. W obecnej chwili kanał ten nie ma jeszcze przewidzianej szerokości i głębokości. Prace zmierzają przede wszystkim do usunięcia nadmiaru warstwy torfu i piasku, która tamuje postęp prac właściwych.

Oświetlenie portu we Władysławowie

Po wykończeniu prac instalacyjnych na molo Zachodnim, molo Wewnętrznym i na pomoście Rybackim w porcie Władysławowie uruchomione zostało oświetlenie portu. W ten sposób prace przeładunkowe w tym porcie mogą być również wykonywane i porą nocną.

Obecnie Urząd Morski przystępuje do prac instalacyjnych nad oświetleniem ulic, które również w niedługim czasie będzie uskutecznione.

Gdynia

PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ” W GDYNI: gmach „Paged'u”, ul. min. Kwiatkowskiego, nr. tel. 15-44.

— P. K. O. oddział w Gdyni, ul. 3 Maja 29, tel. 39-56. Kasy czynne 8—13 i 17—19.

REPERTUAR KIN:

MORSKIE OKO: „Nawrócony grzesznik”.
LIDO: „Banita”.
POLONIA: „Profesor Wilczur” — dalece dzieje „Znachora”.
BAJKA: „Zorro nieustraszony” — nadprogram specjalny repertaż z Zaolzia.
BODEGA: „Płonące miasto”.
MIRAŻ (Orlowo): „Pani minister tańczy”.
ZORZA (Grabówek): „Skłamałam”.
LILY (Chylonia): „Ziemia błogosławiona”.

Notatki kronikarza

— Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Gdyni w dniu 4 listopada rb. od godziny 8 do 14 i w dniu 5 listopada rb. od godz. 8 do 13-ej.

800-lecie śmierci króla Bolesława Krzywoustego

Zarząd Tow. Przyjaciół Nauk w Gdyni urządził akademię ku uczczeniu osiemsetlecia śmierci Bolesława Krzywoustego. Uroczystość odbędzie się w przyszłą niedzielę, 30 bm., o godz. 12 w auli Państwowej Szkoły Morskiej przy ul. Morskiej 83. Program obejmuje występ chóru „Symfonia”, który odśpiewa Bogurodzica-Dziewica, a na zakończenie „Hymn Bałtyku”. Akademię zgał prezes Jarosław Czarliński, wykład pt. „Bolesław Krzywousty jako wódz i polityk”, wygłosi mgr. Józef Bieniasz, a mgr. Władysław Biermański odczyta wyjątek z kroniki t. zw. Anonima Galla.

Zarządzenie dyrektora Urzędu Morskiego

o budowie i odbiorze gąsienic dla statków morskich

W pomorskim Dzienniku Wojewódzkim nr. 32 z dnia 15 bm. ukazało się Zarządzenie dyrektora Urzędu Morskiego z dnia 3 października br. o budowie i odbiorze gąsienic ręcznych, przeznaczonych do użytku na statkach morskich. Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 15 listopada br. Do Zarządzenia powyższego dołączona jest instrukcja, w której zawarte są przepisy dotyczące wielkości, kształtu, typów, materiałów, budowy gąsienic oraz ich ładunku, uruchamiania, prób, zatwierdzenia wytwórni, typów i sposobu odbioru.

Remont jezdni przy ul. 10 Lutego

Wydział drogowy Komisariatu Rządu w Gdyni rozpoczął prace remontowe asfaltowej jezdni przy ul. 10 Lutego. Prace prowadzone są odcinkami w ten sposób, że ruch kołowy nie jest hamowany.

Uszkodzona warstwa jezdni, po zdjęciu, jest pokrywana smołowcem, podobnie jak nawierzchnia stara.

Remont postępuje w szybkim tempie i będzie ukończony pod koniec przyszłego tygodnia.

10-metrowa fala na Bałtyku

Na skutek zmiany kierunku wiatru na północny, przy brzegach otwartego Bałtyku utrzymuje się niezwykle wysoka fala, która prawie na 10 metrów piętrzy się u mola zachodniego portu Władysława, a gdzieś indziej podchodzi do wydm. Wiatr północny przynosi zwykle korzystne połowy, przy czym spodziewany jest napływ ławic szprotowych, tak że po przejściu wysokiej fali kontynuować będzie można połowy przybrzeżne na szproty.

Rozpoczęcie kursów języka szwedzkiego w Gdyni

W Domu Marynarza Szwedzkiego w Gdyni odbyło się pierwsze zebranie zapisanych na kurs języka szwedzkiego. Obecny lektor, p. Jan Engfeldt, podzielił uczestników elementarnego kursu na trzy grupy; lekcje pierwszej grupy będą się odbywać we wtorki i piątki od godziny 19.30 do 21.30, drugiej — w poniedziałki i czwartki od 19.30 do 21.30, trzeciej — w poniedziałki i czwartki od 17.30 do 19.30. Ci, którzy nie mieli sposobności zapisać się na kursy, a chcą na nie uczęszczać, mogą się zgłosić jeszcze w tym tygodniu, w godzinach lekcji dowolnej grupy. Czas odbywania się kursu średniego i wyższego ustali lektor w najbliższych dniach w porozumieniu ze zgłoszonymi.

Zebranie inauguracyjne miało charakter towarzyski. Zagał je pastor Daniel Cederberg, kierownik Domu Marynarza Szwedzkiego i, witając w serdecznych słowach gości, dał wyraz swemu zadowoleniu, że zebrało się w tym roku tak liczne grono (ponad 60 osób) chętnych do nauki języka szwedzkiego. Pastor Cederberg zarysował także w swoim przemówieniu dzieje Domu Marynarza Szwedzkiego i wskazał

Jak wygląda budowa polskiego statku

Roztrasowano szablony i przystąpiono do kroju blachy na burty

Po uroczystym poświęceniu stępki w stoczni gdyńskiej, położonej pod budowę przyszłego statku polskiego przez polskich inżynierów i polskich robotników z własnych materiałów, do tej pory dzieje dalszej budowy nie były publikowane. Wydawało się, że sprawa budowy albo jest mocno zaawansowana, albo też utknęła na martwym punkcie.

Mieliśmy możliwość stwierdzenia, że praca nad budową tego statku, który jest mocno zaawansowana, albo też utknęła na martwym punkcie. Mieliśmy możliwość stwierdzenia, że praca nad budową tego statku, który jest mocno zaawansowana, albo też utknęła na martwym punkcie. Mieliśmy możliwość stwierdzenia, że praca nad budową tego statku, który jest mocno zaawansowana, albo też utknęła na martwym punkcie.

Założenie stępki pod drugi statek na Stoczni Gdyńskiej

W tych dniach na nowourządzonych terenach Stoczni Gdyńskiej odbyła się uroczystość założenia stępki pod drugi statek, jaki będzie budowany na tej stoczni. Wprawdzie nie jest to statek takiej wielkości, jak budujący się dla „Żegluga Polskiej” statek „Olza”, tym niemniej świadczy o rozwoju stoczni według ustalonego programu.

Nowy statek zamówiony został przez ministerstwo przemysłu i handlu dla celów badawczo-dozorczych, z tych względów będzie miał specjalne urządzenia wewnętrzne

Regionalny zespół rybaków kaszubskich wybiera się na Zaolzie

W Jastarni powstał projekt zorganizowania wyprawy zespołu, złożonego z młodych rybaków i rybaczek kaszubskich, którzy by w strojach regionalnych z śpiewami i tańcami odwiedzili Zaolzie.

Projekt przewiduje odwiedzenie 24 miejscowości na Zaolziu w ciągu 30 dni. Opracowaniem programu oraz doбором członków zespołu, zajął się kierownik obojczy zespołu regionalnego w Jastarni, który organizował widowiska kaszubskie podczas sezonu letniego.

W obecnej chwili, zamierzenia ryba-

Produkcja wodociągów gdyńskich jest niewystarczająca

Nowe instalacje zwiększą wydajność stacji pompy w Rumii

Gdyńskie wodociągi powiększają na stacji pomp w Rumii Zagórze instalację odzeleniania wody, gdyż dotychczasowe urządzenia, przy stałym wzroście konsumpcji wody, już nie wystarczają.

Dotychczasowe instalacje odzeleniania wody dają około 5.000 metrów sześciennych wody oczyszczonej na dobę,

Niezwykłe wyczyny fortancerek

Jedna zjadła 100 zł w otówe — Druga w ubraniu skoczyła do morza

W jednym z nocnych lokalów gdyńskich, zabawiający się obywatel ziemski zawiązał policję i zgłosił o skradzeniu mu banknotu 100-złotowego przez będącą w jego towarzystwie fortancerkę. Zanim przystąpiono do rewizji, dziewczyna zdążyła banknot połknąć. Zrozpaczony ziemianin zaproponował podobno prześwietlenie jej przy pomocy promieni Roentgena względnie dokonanie... operacji, celem wydobywania banknotu.

Oba pomysły odrzucono, a fortancerkę

Wejherowo

— Dyżur lekarski pełnią: w poniedziałek — dr. Spors, we wtorek — dr. Taper.

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej” mieści się przy ul. 3 Maja 12.

— Lepsze P. K. O. aniżeli siennik. Propaganda za przechowywaniem oszczędności w kasach, nie wywarła wpływu na p. Szymelfennig Augustę, mieszkankę Wejherowa. Zwróciła się ona ze skargą na poste-

na zbieżności polsko-szwedzkiej polityki zagranicznej, gospodarki obu państw i znaczenie, jakie ma dla nich Bałtyk. Uczestnicy ugoszczeni kawą, odśpiewali na zakończenie tego milego zebrania hymn państwowy szwedzki „Du gamla, du fria” i polski.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

runku P. P., że skradziono jej portmonek z zawartością 55 zł, troskliwie przechowywaną w sienniku.

— Ostrożnie z ogniem. Amandus Gański, właściciel domu w Wejherowie, zgłosił na Policję, że dzieci jego lokatora Kostrocha spowodowały w piwnicy pożar, który na szczęście nie przybrał groźniejszych rozmiarów i został przez mieszkańców ugaszony.

— 200 kg jabłek skradziono Milewczycy Bernardowi z Miłoszewa. Wartość skradzionych jabłek oblicza poszkodowany na 80 zł.

— Godna pochwały uczciwość. P. Amalia Hennig, zamieszkała w Wejherowie, złożyła na posterunku P. P. banknot 20-złotowy, który znalazła na ulicy. Banknot został przekazany do Magistratu jako rzecz znaleziona.

Miejskie Zakłady Elektryczne liczą już 19.000 konsumentów

W ostatnich dniach ilość konsumentów Miejskich Zakładów Elektrycznych osiągnęła cyfrę 19.000. Odbiorcą 19.000-nym jest p. Walenty Wilk, zamieszkały na Kępie Oksywskiej nr. 24. Zgodnie z tradycyjnym zwyczajem obdarowywania każdego tysięcznego konsumenta, Miejskie Zakłady Elektryczne przyznały i w tym wypadku odbiorcy temu wartościowy upominek w formie grzejnika elektrycznego.

Radca ambasady angielskiej w Gdyni

Do Gdyni przyjechał radca ambasady angielskiej p. Muntz.

Podczas pobytu na wybrzeżu p. radca Muntz w towarzystwie konsula brytyjskiego p. Jeffrey'a, złożył wizytę dyrektorowi Urzędu Morskiego, a następnie zwiedził port i jego urządzenie.

Ratusz w Pucku został odnowiony

Dążąc do nadania estetycznego wyglądu najstarszemu portowi wojennemu Rzeczypospolitej, burmistrz m. Pucka p. Stamirowski zarządził kompletny remont ratusza puckiego. Wnętrze ratusza, mianowicie sale Rady Miejskiej, biura i t. p. zostały całkowicie odnowione i przebudowane. Jednocześnie dokonano odnowienia gmachu od strony zewnętrznej.

Rekordowa ilość pasażerów w ostatniej podróży ms „Piłsudski”

M/s „Piłsudski” przewiózł w ostatniej podróży rekordową ilość 841 pasażerów z czego dużą ilość osób, opuszczających środkową Europę wobec niepewnej sytuacji politycznej i groźby wojny. Ładunek wyniósł 1363 ton. Wśród pasażerów znajdowali się między innymi pp. Mieczysław Fogg i Jerzy Czaplicki, znani artyści-śpiewacy. Powracal do Stanów p. Marian Kilariski, prezes Sokolstwa polskiego stanu Nowy York.

Podczas podróży została zorganizowana kwesta na rzecz uchodźców zza Olzy, w której wzięli udział zarówno pasażerowie, jak i załoga i która dała w rezultacie zł 2.167.—

W powrotnej drodze, m/s „Piłsudski” wiozł duży ładunek (około 2300 tonn), składający się z miedzi i drobniocy oraz 251 worków poczty. Wśród jadących znajdowali się prof. Stanisław J. Zwierzchowski z uniwersytetu w Wisconsin, p. Max Unger, znany przemysłowiec z Argentyny, grupa studentów Polaków amerykańskich, jadących do Polski na studia oraz pani Sullivan-Golde, uczennica Ignacego Paderewskiego, udająca się do Polski, ażeby poznać ojczystego mistrza, a szczególnie Kraków i Częstochowę. Pani Sullivan Golde, odegrała piękny koncert-recital, przyjęty z zachwytem przez pasażerów. Podczas drogi powrotnej pogoda była bardzo piękna, a morze spokojne.

Towarzystwo „akcyjne” do okrania mieszkańców Gdyni

Kilku rycerzy gdyńskiego świata podziemnego z niejakim Różańskim na czele, pragnąc uaktywnić swych członków w zdobywaniu środków do życia, założyło „spółkę złodziejską”, do której wnosili udziały wszyscy wstępujący do szajki członkowie. Za udziały te nabywano wytrychy, przyrządy do wylamywania drzwi itp. Przez dłuższy czas banda była nieuchwytna. W różnych miejscach dokonywano śmiałych kradzieży, siejąc popłoch wśród mieszkańców miasta.

W ciągu roku policja zlikwidowała kilku członków szajki. Na wolności pozostał jedynie „szef”, który nadal chytłrze walczył z władzami bezpieczeństwa. W pewnej jednak chwili „szef” potknął się i dostał się do więzienia. Tam skonstruowano przeciwko niemu obszerny akt oskarżenia, który posłużył sądowi do skazania go na 1 rok więzienia i, z uwagi na 23 wyroki skazujące, jako nieoprawnego, po odbyciu kary na zamknięcie w zakładzie dla nieoprawnych przestępców aż do końca życia.

Pierwsze mandarynki palestyńskie na polskim rynku

W tych dniach załadowano w Jaffie na jeden ze statków regularnej linii Gdynia—Lewant 6000 klatek mandarynek produkcji palestyńskiej. Jest to o tyle ciekawe, że dotychczas na rynku polskim nie było mandarynek palestyńskich, bowiem importowano tylko mandarynki z Włoch i Hiszpanii.

Są to zatem pierwsze próby uplasowania na rynku polskim mandarynek z plantacji palestyńskich. Transport próbny nadejdzie do Gdyni przypuszczalnie 5 listopada. Jak ten nowy produkt zostanie przyjęty na rynku polskim, jeszcze niewiadomo. Co do tego sami importerzy owoców nie są zorientowani, bowiem mandarynki palestyńskie pod względem smaku różnią się nieco od zaprowadzonych u nas mandarynek włoskich i hiszpańskich.

Notowania giełdowe

URZĘDOWE SPRAWOZDANIE TARGOWE KOMISJI NOTOWANIA CEN W TORUNIU

z dnia 20 października
Spędzono: 42 sztuk bydła (w tym: bohajów 4, krów 38), 165 świń, 8 cieląt, 4 owce, 7 kóz, 231 warchołków, 16 prosiąt, 323 koni. Razem 896 sztuk zwierząt.

Płacono za 100 kg żywej wagi — loco Targowisko Zwierzęce w Toruniu:
Krowy: nietuczone, dobrze odżywione 46—54, miernie odżywione 30—38.

Świnie: pełnonosiaste od 120 do 130 kg wagi 104—110, pełnomięsiste od 100 do 120 kg wagi 96—102, pełnomięsiste od 80 do 100 kg wagi (bekonowe) 90—96,00.

ZWIERZĘTA UŻYTKOWE I HODOWLANE

Płacono za sztukę:

Konie: dobre 500—600, robocze 250—300, starsze 30—50.

Krowy: średnie 200—240, starsze i inne 120—160. Prosięta: 10—15.

Warchlaki: od 18 do 35 kg wagi 24—30. Przebieg targu. Na konie popyt średni, na bydło popyt dość dobry, na świnie średni. Na prosięta i warchlaki zbyt słaby.

NOTOWANIA GIEŁDY

ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY

z dnia 22 października

Zboże. Pszenica 19,00—19,50; żyto 14,25—14,50; jęczmień browarowy 15,75—16,50; 673-678 g.l. 14,75—15,00; 644-650 g.l. 14,25—14,50; owies 15,25—15,50.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. I wyścielana 0—30 proc. wł. w. 38,00—39,00; I 0—50 proc. wł. w. 35,00—36,00; IA 0—65 proc. wł. w. 32,50—33,50; razowa 0—95 proc. wł. w. 26,00—27,00; mąka żytnia gat. I 0—65 proc. wł. w. 23,50—24,50; razowa 0—95 proc. wł. w. 19,50—20,50; mąka żytnia 70 proc. eksp. na wywóz do W.M. Gdańska 22,50—23,00; otręby pszen. z przem. stand. 10,25—10,75; średnie 10,75—11,25; grube 11,25—11,75; otręby żytnie z przem. stand. 9,50—10,00; otręby jęczmiennie 10,25—10,75; kasza jęczmienna kraj. wł. w. 25—26; perczak wł. w. 25—26; perlowa wł. w. 35,50—37.

Strączkowe, oleiste, koniezyne, nasiona i inne, Groch Wiktorja 25—29; zielony (Folger) 22—25; wyka jara 18—19; peluska 18—20; rzepak ozimy bez worka 41,00—42,00; rzepak ozimy bez worka 38,50—39,50; siemię lniane 47,00—49,00; mak niebieski 60,00—63,00; gorczyca 33,00—36,00.

Pastewne i inne Makuchy: lniane 21,50—22,00; rzepakowe 13,25—14; sian socjowy 23,25—23,50; ziemniaki jadalne 3,75—4,25; ziemniaki fabryczne za kg % franco fabryka 0,17—0,18; sioma żytnia luzem 3—3,50; sioma żytnia prasowana 3,50—4; siano nadnoteckie luzem 5,30—6,00; siano nadnoteckie prasowane 6,25—6,75.

Ogólny obrót 1812 ton.

NOTOWANIA CEN NA NASIONA OLEISTE I SRUTY

FRANCISZEK WOYTON

Toruń, ul. Grudziądzka 15

z dnia 17 października 1938 roku

Na dzień 17 października br., nasze ceny są jak następują:

Kupujemy i płacimy:
za rzepak zimowy zł 40,00—43,00
za rzepak holenderski letni zł 38,00—40,00
za siemię lniane „Bombay” zł 44,00—45,00
za siemię kresowe przy 90% czystości zł 42,00—45,00
za gorczycę zł 32,00—34,00

Sprzedajemy sruty:
za rzepakowy zł 12,50
za lniany zł 19,00
za kokosowy zł 18,00
za palmowy zł 13,00
za sojowy zł 22,50
za 100 kg.

Hallo, tu Polskie Radio!

Poniedziałek, 24 października PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Jak mały kasztanek ze starym listkiem rozmawiał” — obrazek słuchowski. 11.15 Utwory Modesta Musorgskiego. 12.05 Audycja południowa. 13.00 Audycja

dla kupców i rzemieślników. 13.30 „Rytm” — audycja muzyczna dla liceów. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Ania pozostaje na Zielonym Wzgórzu”. 15.30 Muzyka obładowa. 16.15 Kronika naukowa: Nauki społeczne — w opracowaniu dr. Aleksandra Hertza. 16.30 Sylwetki kompozytorów polskich: „Henryk Opieński. (Kwartet smyczkowy). 17.30 „Litwa współczesna” — reportaż. 17.45 Muzyka. 17.50 Emocje w sporcie — felieton. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja Junackich Hufców Pracy. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Józef Marx: Trio — Fantazja. 21.40 Nowości literackie. 22.00 „Dzieje symfonii” — audycja w opracowaniu Stanisława Gołachowskiego 23.00 Ostatnie wiadomości.

ROZGŁOSZENIA POMORSKA W TORUNIU

6.57 Pieśń poranna. 11.15—11.57 Klasyki wiedeńscy — płyty. 14.00—14.10 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Arie operowa — płyty. 18.25—18.30 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.00—23.00 „Odpływam na zachód” — audycja słowno-muzyczna z cyklu „Wędrowki po świecie” w układzie Stanisława Zadroznego.

PROGRAMY ZAGRANICZNE

15.30 SZTOKHOLM. Umieci muzyki polskiej w wykonaniu Eugenii Umińskiej (skrz.) i Zygmunta Dygata (fort.). 19.30 SOFIA. Koncert Beethovenowski. 20.10 Frankfurt. „La Traviata” — opera Verdiego. 20.10 WIEDEŃ. „Cyrulik z Bagdadu” — opera Cornelliusa. 21.00 BRUKSELA FRANC. Utwory Bizeta. 21.00 RZYM. Koncert muzyki współczesnej. 21.00 MEDIOLAN. „Lola” — opera Mule. Dyr. Kompozytor.

21.30 BORDEAUX. „Arleżjanka” — opera Bizeta. 21.30 RADIO PARIS. „Amfitrion 38” — poemat muzyczny Bertranda. 21.30 SOTTENS. Koncert symfoniczny. Sol. N. Milstein (skrz.).

Wtorek, 25 października PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10

do 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Fragmenty z op. „Carmen” Bizeta. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa (z Poznania). 13.00—15.00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.00 „Mam 13 lat” — powieść Janiny Morawskiej dla młodzieży. 15.15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępiński. 15.30 Muzyka obładowa (z Łodzi). 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.15 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.25 Recital fortepianowy Zygmunta Lisieckiego (z Poznania). 16.55 Pielegnowanie pacjentów w chorobach przewlekłych — pogadanka — wygł. Janina Karlewska (z Krakowa). 17.10 Niocolo Paganini: Kwartet D-dur na skrzypce, altówkę, wiolonczelę i gitarę. 17.30 „Z pieśnią po kraju”. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Dziegielewskiego, Anieli Szlemińskiej — sopran i Edwarda Wejleisa — tenor. 20.35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny; Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe; Nasz program na jutro. 21.00 II część Koncertu Inauguracyjnego Sekcji Pomocy Młodemu Muzykom przy Warszawskim Tow. Muzycznym. 22.00 „Przymierze polsko-słowackie w literaturze” — odczyt, wygł. prof. Józef Gołbek. 22.15 Recital śpiewaczy Mercedes Capelr. 22.40 „Literatura słowiańska Mielkiewicza w nowym wydaniu” — szkic literacki Leona Płoszewskiego. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski (w języku obcym). 23.15—23.55 Patrz programy Warszawy II.

ROZGŁOSZENIA POMORSKA W TORUNIU

6.57—7.00 Pieśń poranna. 10.00 Różne tańce (płyty). 10.55—11.00 Program na jutro. 11.15—11.57 Claude Debussy (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50—14.00 Wiadomości z Pomorza. 15.15—15.30 Audycja dla dzieci — „Figle małego nieponia” — opowiadanie Marii Borunowej. 18.00 Rozmowa z rolnikami — przeprowadzi inż. Andrzej Mikulicz. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Mistrzowie dialogi — fragment z „Rzeczypospolitej” Platona. 18.25—18.30 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.55 do 23.00 Aktualności. 23.05 Zakończenie audycji.

Znakomity KOZŁAK

poleca 5444

BROWAR KUNTERSZTYN S. A.

Największy wybór najniższe ceny

na białawy trykoty swetry bieliznę galanterię

Fawel 1808

Składanowski

Toruń, St. Rynek 24
Kredyt na asygnaty.

Nogi, ręce

sztuczne, aparaty, gorsety wykonują 1744

Bracia Kamińscy
Zakład Ortopedyczny
Toruń, Św. Ducha 21.

Gabinety sypialnie pokoje stołowe kuchnie

meble wyścielane poleca na dogodnych warunkach Fabryka Mebli Zenon KOWALEWSKI
Toruń N. Rynek 18. 1783

Motocykl

setka jak nowa okazynie na sprzedaż. Katarfias Toruń, Rynek Nowomiejski 26, tel. 1447. (1827)

Lampki na groby Gromnice Olej do palenia

poleca 1798

drogeria Foto-Szady
Toruń, Stary Rynek 35.

Gabinety Kluby

lampy stojące, pokoje kombinowane

poleca firma Bracia Tews
Toruń, Mostowa 30

Abażurki

na groby z wkładką wzornicą 5 groszy

Hurtownia Drogerijna Jan Kapczyński
Toruń, Szeroka 35. 1815

Piekarnię

dobrze prosperującą sprzedam. Oferty pod „Piekarnię” do „Gazety Pomorskiej” oddział w Bydgoszczy. (5872)

Kuchnie

jadalnie, sypialnie, gabinety, tapczany

poleca T. Kasprowicz
Toruń, Prosta 5. 847

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach, znany zeszłej dobroci, naszej fabrykacji. Do nabycia również mas, murki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Morska 49, telefon 22-73. Oddział Warszawa, ul. Widok 22. Toruń, ul. Mostowa 11, tel. 26-05. — Bydgoszcz, Archib. P. Wawrzon, ul. Długa 22, telef. 24-13. Katowice, ul. Kościuszki 3. 6729

RYNEK PRACY

Ogniów

elektrycznych (galwanicznych) majster lub znający dobrze produkcję potrzebny natychmiast. Zgłoszenia Warszawa, Wspólna 50. Bohdan Kałęzny. (12506)

MIESZKANIA

Mieszkanie

3-pokojowe komfortowe w nowym domu do wynajęcia. Mroczkowski, ul. Słowackiego 37. (1828)

Pokój umeblowany

poszukuje od zaraz bliżsko dworca głównego w Gdańsku. Zgłoszenia pod nr. 8606 do „Gazety Gdańskiej”. (8606)

VI. Co 36/38. WYWOŁANIE (10782)

Elza Körber z domu Hannemann, wdowa, zam. w Gdyni, ul. Śląska nr. 22/24, wniosła o wywołanie listu hipotecznego, utworzonego dla hipoteki zapisanej na jej rzecz, w księdze gruntowej Gdynia wykaz 176 w dziale III pod liczbą 7 w kwocie 25.000 marek z tytułu pożyczki na podstawie zezwolenia z dnia 14. I. 1914.

Posiadaczka powyższego listu wzywa się, by najpóźniej w terminie wywoławczym do dnia 6. 2. 1939 r. o godz. 12 pokój 43 w podpisanym Sądzie zgłosił swe prawa i przedłożył dokument, gdyż w przeciwnym razie uzna Sąd dokument ten za pozbawiony mocy prawnej.

Gdynia, dnia 7 października 1938.
Zl. 752/1. Sąd Grodzki.

MAG Nr. 2 RATUJcie WŁOSY! Mag Nr. 1

ustwa łupież, wypadanie włosów. 565 ŻAĆ WSZĘDZIE.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza przetargi publiczne na dzień 15 listopada 1938 r.

nr. V-51/38. Na dostawę różnych narzędzi i przyrządów dla służby drogowej i warsztatowej jak: cegi, drągi żelazne, grabie, gryzy, imadła, klucze, łopaty, mioty, rozwiertaki itd. razem ok. 125 poz.

nr. V-52/38. 1. Poduszki maźnicze 6-knotowe 125x210 szt. 3500 2. Poduszki maźnicze 6-knotowe 160x270 szt. 450 Dostawa wg rysunku nr. 1136 i warunków technicznych M. K. z dn. 22. II. 34, oraz uzupełnień z d. 17. X. 36. nr. M. Z. IX/902/239 i z d. 10. I. 38. nr. M. Z. IX/902/244. Poduszki winny zawierać conajmniej 60% wełny krajowej.

Termin dostawy partiami na żądanie Głównego Magazynu Zasobów w Bydgoszczy do dnia 1. XI. 1939.

Oferty należy składać do godz. 11-tej do skrzynki znajdującej się w holu gmachu Dyrekcji lub też przesać pocztą do Wydziału Zasobów D. O. K. P. Toruń.

Oferty przesłane pocztą po wyznaczonym terminie będą uznane za spóźnione.

Ważność oferty zastrzega się do dnia 1. I. 1939 włącznie. W ofercie należy podać cenę stałą w złotych franco stacja załadowania z opakowaniem oraz najkrótszy termin dostawy. Otwarcie ofert odbędzie się 8 listopada 1938 o godz. 11-tej. Do oferty należy dołączyć pokwitowanie Kasy na złożone wadium w wysokości 3% oferowanych materiałów.

Oferty powinny być złożone zgodnie z postanowieniem Rozp. Rady Ministrów z dnia 29. I. 37 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa (Dz. Urz. R. P. nr. 13/37 poz. 92). (10787)

Bliższych informacji udziela, oraz wydaje lub wysyła warunki dostawy Wydział Zasobów pokój 436 w Toruniu. Zl. 1725/IX.

Anodówki DAIMON nie leci! NAJTAŃSZE NAJLEPSZE

DAIMON, Polska Fabryka Ogniw i Baterji, Sp. z o. o. Starogard. 12494

OBWIESZCZENIE

Na zasadzie § 83 rozp. Rady Ministrów (Dz. U. R. P. nr. 62, poz. 580 r. 1932) ogłasza się, że odbędzie się przymusowa licytacja:

- dnia 26. 10. 1938 r. godz. 8 u p. Kleinschmidta Maksa w Bursztynowie: 80 ctr. pszenicy i 12 ctr. żyta wartości 896,— zł.
- dnia 26. 10. 38 r. o godz. 9 u p. Tarkowskiego L. w Bursztynowie: 100 ctr. żyta, 3 jałowki, 4 tuczniaki, 4 warchlaki i powózki parokonnej wartości 1.640 zł.
- dnia 26. 10. 38 r. o godz. 13-tej u p. Klatta Jana w Rychnowie: 6 jałowic wartości 600,— zł.
- dnia 27. 10. 38 r. o godz. 14,30 u p. Pawła i Julii Nawrockich w Karolewie: 3 krowy, 2 jałowice i 45 ctr. żyta wartości 835,— zł.

2 Urząd Skarbowy w Grudziądzu. (10788) Zl. 1726/IX.

MATRYMONIALNE

Kawaler

po czterdziestce, materialnie niezależny, pozna panią ze sfery ziemiańskich, kupieckich lub przemysłowych. Zgłoszenia „Gazeta Pomorska” Gdynia, pod „Ściśła dyskretnie”. Na anonimowy nie odpowiadamy. (7422)

Słomę prosta

w mniejszych i większych ilościach kupi ogrodnictwo French, Grudziądz. 5437

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej . . . . . 0,30 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł
Drobne na słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nakroci 25 proc. niżżej.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cenik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach edańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

Z doręczeniem przy pomocy poczty wyd. k. z do, ... 3,10 miesięcznie
z datkami książkowymi . . . . . 3,10 „
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90 „
Bez dodatków książkowych z doręczeniem przez pocztę 2,20 „
Z odbiorem w administracji . . . . . 2,00 „
Gazeta Gdańska w Gdańsku; cenę, jak powyżej — tylko w guldenach gdańskich.
Zagranicę . . . . . 4,00 „
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIŃSKI
Redaktor odpowiedzialny: Jan Mielowski w Toruniu, ul. Mielkiewicza 136.
Wielim Grimsman, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, 1. p.

UWAGI:

Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsce dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy są takie zastrzeżenia w formie zapłaconej przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uszereżone reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Ery sądowym śledzaniu należności rabat upaść. Za terminowy druk i przesłane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Tabela loterii

NIEURZĘDOWA

z dnia 21 października

I i II ciągnięcie
GŁÓWNE WYGRANE

Wygrane po 62.50

Stara dzienna wygrana Zł 10000 na nr 132791

Zł 5000 na nr 134254
Zł 2500 na nr 60759
Zł 1500 na nr 42345
Zł 500 na nr 20865
Zł 2000 na n-ry: 3637 22954 153025 138416
Zł 1000 na n-ry: 13035 48626 61870 82263
Zł 500 na n-ry: 23235 27582 45877 76004 101899 107756
Zł 250 na n-ry: 6472 10398 16998 24575 25405
36471 37620 39215 46969 49125 50262 59865 70115
76358 79603 83051 86290 96451 109543 113478
115816 121479 123147 133059 142650 145416 152442 152574

Wygrane po 125

172 540 1174 70 79 707 2566 3124 683
761 4099 943 97 5169 291 980 6048 7893
8466 660 704 9114 708
10059 548 608 15 786 11149 813 12021
268 734 13068 833 14578 15079 391 16800
14 32 956 99 17446 673 4 736 926 18031 64
728 19092 474
20071 193 712 21444 22075 214 379 807
23195 7 735 24744 25367 652 845 26197 769
27129 28245 393 29018 282 383 678
30900 36 70 31021 137 616 87 32882 924
35287 478 34589 648 740 36260 37239 75 98
38054 141 206 39711 982
40863 61 41302 571 42356 451 43340 435
44368 45394 869 916 46418 23 902 3 37
95 47090 109 371 712 48055 317 412 677
49026 360
50554 959 51467 52275 504 716 952 53200
665 84143 56073 403 785 57388 805 59260
525 640 729 40 961 85
60140 61 667 61750 862 69 62241 474
776 63503 905 64750 996 65523 880 959
66422 504 642 79 57612 43 834 68134 374
71 899 69078 905
70573 783 880 72029 92 511 74506
642 75732 55
76394 77165 78292 342 461 585 79080 163
514
80090 82752 83171 84222 814 85381 894
86188 885 87525 32 38 955 88161
90339 91060 86 312 92522 848 93 981
93095 197 771 94228 965 96208 401 998
99 97702 39 98211 99635
100176 676 101471 708 102412 794
103228 469 607 879 104119 105751 910
69 106782 107624 108012 660 958 109764
110008 455 936 111480 711 112436 650
820 58 113600
114907 115173 98 413 866 70 939 116374
564 769 877 117176 118346 119826 27
120714 866 79 121087 245 350 593
122268 923 47 123756 804 124158 125556
761 995 126101 432 867 955 127626 991
128038 891 129356
131420 533 743 48 866 132514 30 133391
739 134160 409 962 135915 136086 130 374
411 758 919 137384 701 138137 541 633
139054 118 424 70 621 941
141263 142080 746 143021 34 466 144110
232 409 523 653 145042 146844 55 147519
68 148513 730
150710 882 151954 82
152683 153094 176 87 385 830 155729 367 520
157307 743 158577

114276 452 152285 973 116291 399 404 19
71 820 117019 332 681 723 819 118131
468 528 638 736 682 119383 484 664 939
40
120643 713 57 938 42 121003 110 248 75
369 84 629 792 919 77 122067 304 6 19 92
462 99 123548 713 124480 543 607 820 996
125086 186 264 312 417 679 987 126071 72
178 323 54 472 668 773 869 89 127226 643
763 128010 59 93 685 880 931 129093 365
423 76 91 506 32 69 73
130151 131065 247 536 845 988 131065
247 536 845 988 132200 324 415 689 801
127 479 581 648 942 43 77 135155 222 32
16 28 47 953 133431 93 690 891 97 134079
38 468 80 632 871 952 136036 377 444 63
638 84 750 919 137152 302 30 64 607 970
138524 680 781 869 139349 482 549 600
140001 200 83 341 407 551 141222 313
77 79 414 31 697 953 142002 88 357 65 74
365 713 143156 227 620 144072 107 54 224
565 447 58 641 712 70 84 145023 44 84 537
146219 879 147067 339 414 517 690 759 993
536 76 789 875 149298 579 639
150228 677 708 849 951 152666 392 94
152721 813 153681 723 154742 58 155101 57 304
569 927 155030 165 406 618 157172 291 413 597
712 158043 389 516 828 926 44 159077 174 31
644

72 822 46294 566 630 47602 84 48034 493
539 48 73 818 908 97 49202 40 825
50022 878 51012 50 81 52022 309 759
858 53022 389 564 649 782 54482 751
55182 223 397 628 825 57622 44 58233 448
724 828 59871 916
60189 277 500 647 61055 136 62434 137231 455 780 138892
63488 64201 540 65672 66278 67016 221 140285 142375 144096 145480 567 146194
711 68181 568 92 791 902 17 69808 11 955 374 147451 849 148443 520 149660
70151 677 71064 743 46 72816 921 99 150048 238 151592 153590 842 154768
73490 74316 74 597 75275 370 519 864 155545 157503 625 158672 961
76131 71133 78363 415 79226 435 932
80371 69 446 525 760 81189 913 82620
961 83289 477 84045 118 742 809 85902 78
86039 284 744 87830 88618 89259 755
91030 54 931 93499 816 94238 453 687 471 690 932 5669 6397 7121 77 83 785
95064 96170 544 689 839 97815 908 98137
297 392 638 80 99485 502 837

Wygrane po zł 62.50

10 499 870 1265 2606 961 3607 783 4166
471 690 932 5669 6397 7121 77 83 785
8170 327 886 794 840 9033 479 660 740 91
10050 175 626 11068 314 12519 759
13369 14049 71 84 317 692 804 914 15738
16029 246 385 437 17108 274 574 623 763
18450 793 19107 270 384 626
20059 76 456 812 21077 94 440 524 778
216 22331 55 664 23119 23 54 563 24197
687 702 25578 667 26508 602 27602 890
28291 889 29443 729 985
30165 224 390 31123 333 719 32895
33106 236 716 34413 540 868 35147 451
903 36377 37304 578 976 38987 39264
40168 496 610 862 996 41569 42166 505
805 924 43150 649 72 785 44158 623 710
816 942 45230 85 46027 123 29 58 61 649
91 47307 439 901 5 78 48568 609 700
49490 552 620 818 993
50301 679 919 51482 851 722 900 58
52167 419 53381 474 881 54144 78 254
574 696 978 55258 57328 435 738 96 58423
580 84 788 823 902 84 59855
60127 853 61117 347 544 763 62824 48
63496 512 617 773 814 32 34 64145 239 79
356 65608 66075 627 70 67273 333 426 521
93 68270 545 61 622 155 69815 980
70601 549 859 69 71060 439 572 72334
581 845 73081 609 74140 261 43 695 794
924 75089 115 549 74 721 76175 250 354
634 998 71178 260 849 79 78094 103 421
777 860 969 79348 889 907
80177 254 364 81224 604 855 82449 64
83139 212 711 851 84613 943 85318 765 7
977 86191 94 302 58 999 87206 15 605
217 999 472 767 94529 838 95072 831 96094
655 97131 98781 842 99468 78 792 891
100035 101275 354 532 60 718 934
785 88320 89058 915
90479 648 824 63 91056 295 368 93158
102299 315 422 577 745 873 103216 104024
853 105234 479 745 106304 45 917 43
107000 671 789 108027 109195 295
110219 416 506 689 903 111028 804 911
112037 755 65 113494 114516 683 115406
116120 27 366 958 59 117261 442 90 529
118104 795 98 999 119041 452 651
120004 121009 243 387 753 122026 37
318 464 663 748 911 123888 933 124071
161 300 409 505 760 125169 389 520 800
30 126671 797 874 127464 504 128447 578
886 129064 230 52 627 962
130470 98 698 937 131107 792 132080
926 133018 159 439 952 134065 530 135229
136417 850 965 137403 16 934 138211 989
139337 99
140744 141047 374 873 142114 88 826
143331 32 144601 6 145585 997 146470 91
665 843 970 147417 25 538 958 148182
149125 623
150361 458 580 151166 565 152179 786
840 153346 695 724 154102 231 155010 176
816 156126 525 89 157227 677 713 158010
68 486 578 636 55 766 159324 483 840 64

III ciągnięcie

Wygrane po zł 125

818 1393 4026 58 6109 469 8362 435 9348
11990 14903 15242 57 16307 18762
20107 779 21536 22174 491 23278 421
932 77 24874 25298 336 777 28180 647 870
29446
30885 31220 76 32439 999 33004 650 93
34230 37349 38122 39568 656 782 884
40399 773 42715 936 44433 45236 48006
731 856
50199 51596 53225 965 54336 55085 317
403 57162 644 68
60682 61420 63904 66515 69995
70166 221 819 71680 73199 74312 458
607 75179 860 76583 78496 79291 707
80272 574 81482 890 84069 86466 921
87207 565 88224 89873
90886 92286 95473 703 97430 56 581
99051 336 998
100647 842 101396 676 102468 104014
105067 106173 961 108598 109965
111575 112115 113610 116026 68 822
117294 119270
120070 820 126916 128354
130891 131405 44 132274 133900 135868
140622 141606 977 142233 510 143495
144794 958 145541 708 146837 147005 170
150123 153041 504 154724 29 810 922
155558 741 157500 158914

Wygrane po zł 62.50

178 762 1189 236 89 971 2044 100 3065
478 55 532 76 4085 112 79 822 5371 494
6119 7895 963 9141 68 594 922
10741 11042 72 692 834 68 12000 43 46
459 940 13046 502 14032 52 956 15218
71 16127 269 658 17575 750 57 18227 19150
320 51 528 914
20080 194 21833 22178 531 658 59 20390
200 63 24484 25499 515 604 701 31 26025
90 354 27983 28459 780 29361 917
30453 518 40 748 31187 995 32081 123
744 33787 34108 722 934 35124 201 526
36165 419 37137 484 939 39243 97 307 755
40058 894 41371 553 42212 403 685
43190 339 516 896 931 43 44870 45024 406

IV ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stara dzienna wygrana zł 20.000 pada na nr. 121061
Zł 5.000 na n-ry: 34351 70493 87455
Zł 2.000 na n-ry: 12318 19870 124124
Zł 1.000 na n-ry: 10573 41120 108191
Zł 500 na n-ry: 3276 9272 10596 23921 35140
44550 53248 53647 55269 75348 111580 124296 148184
Zł 250 na n-ry: 518 2579 5248 10067 11834
15162 18917 20718 20839 29915 30878 53735 58873
59833 60685 66354 73066 75680 96157 116068 116327
125977 130588 146620 148887 150000

Wygrane po zł 125

1316 605 7286 541 8207 845
10480 652 704 11883 13778 14471 637
15965 16041 18380
20514 927 21442 23569 25373 26427
28649 29316
30213 76 831 31433 587 32833 34628
35539 38147 213 802
40255 321 750 42127 570 84 624 941
43541 44130 642 830 45738 41 46455 553
817 47041 203
50054 323 51187 435 626 52498 663 840
54636 55214 56656 840 57375 59189
60421 61394 51 402 582 62568 64187 892
65009 258 767 66663 67252 68776 833
70147 674 71256 98 73271 500 74063
77680 839 78192 79046 326 77 778
81001 533 82293 704 816 83206 86262
87978 89652
90639 91505 611 92011 249 94928 98047
100047 101767 103418 88 104814 105485

Andrzej Soutar

Tajemnicze drogi

Autoryzowany przekład Apolonii Drzemieckiej

— Z tego wskiego widzę, że pan stracił wiarę w Carisbrooka — rzekła po dłuższej chwili.
— Wcale tego nie mówię. Tylko i ty musisz powziąć jakieś postanowienie. Albo bądź mu całkowicie wierna, albo z nim skończ. Zaczynam się obawiać, że możesz nagadać jakichś głupstw na śledztwie. Będą ci zadawać dużo dziwnych pytań i jeżeli nie będziesz pewna siebie i rozsądna, rzucą się na Carisbrooka jak wściekłe psy. Nie gniewaj się na mnie Pat, ale mówię ci to wszystko, aby cię przygotować do tego, co może niechybnie nastąpić. A teraz moja droga, co będziesz robić do mego powrotu?
— Zostanę tutaj oczywiście!
— A na służbie możesz polegać?
— Naturalnie. Zapewniam pana, że nie obawiam się zostać sama.
— To mi się podoba! Oczywiście, nie ma się czego obawiać, wolałem jednak się upewnić.
Nie trzeba jej niepotrzebnie alarmować — pomyślał sobie. — Inna kobieta, znajdując się w jej położeniu, wolała by spędzić noc w hotelu, aniżeli zostać samą w tym ogromnym domu.
Sięgnął do kieszeni i wyciągnął ku zdumieniu Patrycji mały rewolwer.
— Czy próbowałaś kiedy strzelać z takiej historii? — pytał. Niewielu trafia do celu z takiej zabawki, ale...
Sięgnęła po broń i oglądała ją ze wszystkich stron.
— Po co mi to potrzebne?
— O, aby nastraszyć kogoś — śmiał się sędzia. Gdyby zasłała potrzeba, strzelaj. Naboje są ślepe, ale halas jest świetną obroną. Czuję bym się pewniejszy, gdybyś do miała przy sobie do mego powrotu.
Gdyby sędzia przewidział jakie będą następstwa jego rady, nie wyjeżdżał by do Londynu z tak lekkim sercem. Podróżował pociągiem. Był w dobrym humorze. Nawązał rozmowę ze swymi współtowarzyszami podróży. Zabawiał swych słuchaczy wnikaniami w ich myśli, wyciąganiem wniosków. (Z lubością myślał o tym, co by to było, gdyby za młodych lat wziął się do wwiadowczej pra-

cy). Naprzykład zwracał się do swego sąsiada: — Widzę, że pan omal nie spóźnił się na pociąg dzisiejszego rana. Wyszedł pan z domu w złym humorze! Ha, ha, ha! Skąd o tym wiem? Snurowało do lewego buta zerwane, w pośpiechu więc związał je pan, gdyż nie starczyło czasu na wciągnięcie innego lub na zmianę butów. Oczywiście, że taka rzecz może wyprowadzić człowieka z równowagi. Były to rzeczywiście głupstwa i dziecko też potrafiło by dojść do podobnych wniosków z tą różnicą, że dziecku nie przyszło by na myśl wspominać o nich.
Cringle wysiadł na dworcu Victoria. Udał się do kiosku i kupił gazetę. Następnie spojrzął na rząd książek i udawał, że studjuje tytuły. Ktoś podszedł szybko do kiosku i stanął obok niego. Nie zamienili ze sobą ani jednego słowa, ale gdy nieznamy oddalił się, sędzia udał się w ślad za nim i wszedł do jego taksówki.
— Spiesz się, Smithers — rzekł sędzia. Musisz mi wszystko opowiedzieć po drodze. Mam bardzo ważną sprawę do załatwienia w West Endzie.
— Nie jedzie pan do Westminster?
— Nie — odparł Cringle. — Nie będę dziś w domu nocował. Muszę wrócić do Sussex przed jedenastą.
— Włamano się do pana — informował agent. Staruszek tylko lekko zmarszczył brwi.
— Niemogliwie! Co wzięli?
— Portfel.
— Ha, ha! To świetnie! Mam nadzieję, że nic więcej?
— Owszem, pocisk z wiatrówki w nogę — odrzekł spokojnie Smithers.
— Tak, to nie jest dla mnie niespodzianką. Wiedziałem, że przyjdą po portfel. Czy zawiadomił pan kupców z Hatton Garden, aby uważali na „sprzedawcę“?
— Oczywiście, sir.
— Doskonale — rzekł Cringle. Jeszcze jedna rzecz, czy to ten, którego podejrzewaliśmy?
— Z całą pewnością, sir.
Cringle uśmiechał się z zadowoleniem. — Przewidywałem, że tak będzie — rzekł po chwili. Ja

nigdy się nie mylę mój chłopcze. Mówisz, że strzelałeś z wiatrówki? Swoją drogą muszę ci przyznać, że umiesz strzelać. Żeby trafić w ciemności, to sztuka! Ale dzięki temu go wytopimy.
Wsunął rękę do kieszeni i wyciągnął małe tekturowe pudełeczko. Chciał właśnie powiedzieć Smithersowi, że dał Patrycji rewolwer z pustymi nabojami, gdy nagle przekołał się, że dał jej z prawdziwymi!
Tekturowe pudełeczko zawierało sześć pustych naboju, które nabył przed paru dniami.
— Smithers!
— Sir?
Zatrzymaj taksówkę, pędź do najbliższej budki i zadzwoń do panny Merriman. Piorunem! Coś strasznego może się stać!
Agent wyskoczył przy budce, ale prawie natychmiast wrócił.
— Kabel uszkodzony sir — zawiadomił sędzięgo.
— Do pioruna! — krzyknął Cringle. Ktoś przeciął linię!
— Najlepiej będzie, jeżeli pojedziemy tam natychmiast — radził Smithers.
— Czym? — drwił sędzia Ta przekłeta pułapka na szczyry? Wysiadać! Ja zapłacę szofera, a ty złap maszynę z najbliższego garażu. Ale coś, co potrafi się ruszać! Ja tu czekam.
ROZDZIAŁ XVIII.
Było jeszcze dość wcześnie, gdy do bawialni w Bankstone House wpadła przerażona pokojówka, wołając w alarmujący sposób:
— Madam! Kucharka i ja słyszałyśmy kroki na górze!
Patrycja zauważyła, że dziewczyna była u progu hysterii.
— Siadać! — zgromiła ją ostro. Tak! Na tym krześle! A teraz powiedz mi spokojnie, co się stało?
— Ktoś — na górze — w pokoju pana! — jąkała się przerażona pokojówka.
— Nie pleć głupstw — krzyknęła Patrycja. Drzwi do tego pokoju zamknięte są na klucz. Jednakże i jej udzielił się lek dziewczyny.
— O, to jest przerażające — lkała dziewczyna.
— Niech pani posłucha!
— Nic nie słyszę.
— Ale myśmy słyszały wyraźne kroki, banienko.
— Gdzie jest Jennings?
(Ciąg dalszy nastąpi)